

ANKARA'DA GENÇ GİRİŞİMCİLİĞİ DESTEKLEME STRATEJİSİ

NİSAN 2011

İÇİNDEKİLER

1. SUNUŞ.....	2
2. YÖNETİCİ ÖZETİ.....	4
3. ANKARA VE GİRİŞİMCİLİK.....	7
4. STRATEJİ GELİŞTİRME SÜRECİ VE YÖNTEMİ	9
5. STRATEJİK HEDEFLER VE FAALİYETLER	12
6. STRATEJİ ÖZETİ	45
7. KAYNAKÇA	47
8. EKLER	48
8.1. Arama Konferansı Katılımcı Listesi.....	48
8.2. Strateji Geliştirme Ekibi	51

1. SUNUŞ

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Sosyal Politikalar Araştırma Merkezi Ankara'nın genç girişimci potansiyelini harekete geçirmek üzere uygulanacak politikalar ve stratejik öncelikleri saptamak ve "*Ankara'da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisi*"ni oluşturmak amacıyla yönelik bir projeyi 2011 yılının ilk aylarında yürüttü. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Girişimcilik Enstitüsü ve Ankara Genç Girişimciler Kurulu ile ortaklaşa olarak ve Ankara Kalkınma Ajansı'nın finansal desteği ile yürütülen bu proje, Ankara'da genç girişimciliğinin desteklenmesi amacıyla, çeşitli kurumlar ve kuruluşlar arasında yapılabilecek işbölümü ve işbirliği alanlarını saptamayı ve gereken kurumsal altyapının tasarlanmasını da hedefledi.

21. yüzyılın, bilgi ve iletişim teknolojilerinin giderek hayatın her alanına girdiği; uzaktan ticaretin yaygınlaştığı ve teknoloji transferlerinin ciddi anlamda hız kazandığı bir yüzyıl olduğu gerçeğinden hareketle hazırlanan strateji belgesi; Ankara ili için pilot olabilecek bir çalışma niteliğinde tasarlanmıştır. Çalışmanın nihai hedefi, Ankara için girişimcilik bilinci ve isteğinin genç nesillere aşılması, girişimci olanların işyeri ömürlerini uzatabilmelerinin sağlanması ve girişimlerin sürdürülebilir kılınmasıdır. Bu hedef doğrultusunda il bazında stratejik sektörlerin belirlenmesinden, bu sektörler merkez alınarak belirlenecek hedeflere kadar değişen kritik konuları kapsayan ciddi bir istişare ortamı sağlanmış; konuyla ilgili tüm çevrelerin fikirleri alınarak bütünsel bir strateji belgesi hazırlanmıştır.

Bireylerin toplumsal dönüşüme katkı ve fark yaratma çağı olarak gördüğüm bu çağda, beklenti ve dileğim, hazırlanan bu belgenin diğer iller için de örnek teşkil etmesi ve genç girişimciliğin desteklenmesi için karar vericilerin yararlanacağı bir temel başvuru kaynağı olarak algılanmasıdır.

Prof. Dr. Serdar SAYAN
TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Araştırma Merkezi Müdürü

Girişimcilik Türkiye gündeminde her geçen gün ağırlığını artırıyor. 2008 yılında, TOBB Başkanımız Sayın M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU'nun girişimleri ile oluşturulan TOBB Genç Girişimciler Kurulu, bugün tüm Türkiye'de faaliyet yürütüyor. İllerimizdeki tüm oda ve borsaların temsilcileri genç girişimciler kurullarımızda genç ve dinamik nüfusumuzun girişimcilik yolunda desteklenmesi için projeler gerçekleştiriyor.

Bu proje de Ankara'da genç girişimciliğın desteklenmesi yolunda atılacak adımları ortak akılla tespit etmek amacıyla yapıldı. Ankara, üniversite ve teknokentleri, sanayi, ticaret, bilişim ve teknoloji altyapısı, fuar ve kongre yatırımları ile genç girişimcilerimize pek çok alanda değer üretme fırsatı sunuyor. Amacımız gençlerimizin girişimci olmaları için çalışmak. İki temel problem alanına çözüm getirmek istiyoruz. İstihdam ve ekonomik gelişme.

Ülkemizin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmesi hedefinin baş aktörleri genç girişimciler olacaktır. Bu alışma genç girişimcilerin bu amaca yönelik olarak desteklenmesi konusunda ortak akıl arayışının bir sonucudur.

Milletlerin dinamizmi genç nüfus eliyle ortaya çıkar. Toplumların en büyük ümidi olan gençler, girişimcilikte aldığı mesafelerle büyük beklentilere, ortaya konulan yüksek hedeflere ulaşma beklentilerine cevap vereceklerdir. Gençlerin mesafe alabilmesi için onlara destek olacakların da ellerindeki kaynakları etkin ve verimli kullanabilmesi bu tür çalışmaların sağlıklı yapılmasına bağlıdır.

Bize inanılmaz fırsatlar sunan bu coğrafyada, üzerinde yaşadığımız topraklara, mirasa karşı sorumluluklarımızın bilincinde olarak sarsılmaz bir kararlılıkla çalışmaya devam edeceğiz. Bu anlamda bize önderlik yapan TOBB başkanımız M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU ve tüm oda ve borsa başkanlarımıza kurulumuza ve çalışmalarımıza verdikleri destekten ötürü müteşekkirimiz.

Bu çalışmanın ortaya çıkarılmasına destek ve emek veren herkese TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu adına teşekkür ediyorum. Bu yöndeki çalışmalar sabırla sürdürüldükçe genç girişimciliğın önü açılmaya devam edecektir.

Üner KARABIYIK

Ankara Genç Girişimciler Kurulu Başkanı

2. YÖNETİCİ ÖZETİ

Girişimcilik önemini gittikçe artıran ve hükümetlerin artan oranlarda kaynak tahsis ettiği bir alan olarak dünya kamuoyunun gündeminde her geçen gün daha fazla yer almaktadır. Türkiye’de ise bir yandan resmi ölçekte kamu kurum ve kuruluşlarıyla yeni girişimlerin kurulmasına ve mevcut girişimcilerin işlerini büyütmelerine destek olunurken; diğer yandan da özel sektör ve üniversiteler kanalıyla konunun ülke gündeminin öncelikle bir meselesi olarak tartışılması sağlanmaktadır.

Ankara’da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisi (AGGDS), girişimciliğin Ankara ölçeğinde nasıl ve hangi yollarla daha etkin ve kalıcı olarak desteklenebileceğinin ortaya koyulduğu bir metin olarak tasarlanmıştır. Metnin ilk bölümünde Ankara’da mevcut altyapı ve insan kaynağı çerçevesinde girişimcilik kavramının nasıl algılandığı ve ne şekilde konumlandığı tartışılmıştır. İkinci bölümde sırasıyla strateji geliştirme süreci ve bu süreçte kullanılan yöntem tanıtılmıştır. Takip eden bölümde, kullanılan yöntem neticesinde ortaya çıkan hedefler ve bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için sürdürülmesi gereken faaliyetler açıklanmıştır. Son bölümde ise önerilen stratejilerin bir özeti sunulmuştur.

Ankara başkent kimliğiyle özel müteşebbisin gelişiminin İstanbul ve İzmir’e göre görece yavaş ilerlediği bir ildir. Bu gelişim üniversiteler bazında yetişmiş insan gücünün girişimciliği bir iş kolu olarak görebilmesini ve kendi işini kurmanın da bir istihdam aracı olabileceğini algılamasını geciktirmiş; buna paralel olarak konunun il bazında stratejik olarak değerlendirilmesi ertelenmiştir. AGGDS bu açığı kapatmak amacıyla; TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Sosyal Politikalar Araştırma Merkezi tarafından Ankara Kalkınma Ajansı’nın finansal desteğiyle, Ocak-Nisan 2011 döneminde, üç aylık bir çalışmanın sonucunda hazırlanmıştır. Bu çalışmaya, Ankara Genç Girişimciler Kurulu ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) Girişimcilik Enstitüsü destek olmuştur. Çalışmada öncelikle stratejik konular belirlenmiş ve belirlenen konular çerçevesinde hedefler ortaya konulmuştur.

AGGDS belgesinde ortaya çıkan stratejik konular şöyledir:

- *Girişimcilik Politikası:* Girişimcilik kavramının bütünsel bir şekilde tartışılabilmesi için konuyla ilgili bir politikanın ve iradenin ortaya koyulması gerekmektedir. Bu sebeple ortaya konulması planan strateji belgesinde bu politikanın amacı ve önemi dile getirilmelidir.

- *Sektörel Öncelikler ve Alanlar:* Kaynakların verimli olarak kullanılması amacıyla ilin altyapısı ve öncelikleri belirlenerek bu önceliklere uygun sektörler ortaya çıkartılmalı ve girişimcilik öncelikle bu alanlarda desteklenmelidir.
- *Girişimcilik Kültürü, Eğitim ve Yükseköğretim:* Girişimciliği sürdürülebilir kılmak için bu konuda düzenli ve istikrarlı bir şekilde eğitimler verilmeli; yeni nesillerin girişimcilik kavramından haberdar olarak bu konudaki gelişmeleri yakından takip edebilir olmaları gerekmektedir.
- *Girişimciliğin Finansmanı:* Girişimcilerin özellikle iş kurma (start-up) aşamasında yeterli finansmana erişebilmesi için uygun mekanizmaların oluşturulması ve girişimcilerin bu mekanizmalardan haberdar edilerek ulaşımalarının sağlanması yeni girişimci yaratılmasının ve mevcut girişimcilerin işlerini geliştirebilmelerinin en önemli ön koşullarından bir tanesidir.
- *Girişimciliğe Mekansal Destek (Teknopark, vb):* Girişimci adaylarının bir diğer önemli sorunu ise iş yerlerini nerede konumlandıracaklarıdır. Özellikle inovasyona dayalı işletme kurmak isteyenlerin gelişim dönemlerini geçirebilecekleri; hem danışmanlık hizmeti alabilecekleri hem de sinerji yaratabilecekleri mekanlara ihtiyaçları vardır. Özellikle teknoparkların bu alandaki faaliyetlerinin yaygınlaştırılması; girişimci adaylarının teknoparklar hakkında bilgi sahibi olmalarını ve piyasa koşullarına daha yumuşak bir şekilde adapte olmalarını sağlayacaktır.
- *Diğer Sorunlar ve Fırsatlar:* Bu bağlamda girişimcilerin karşılaştıkları diğer tüm sorunlar ve fırsatlar da ayrıca ele alınmalıdır.

Belirlenen stratejik konular çerçevesinde Ankara ili için üzerinde durulması gereken konular ve alınması gereken hamleler şöyledir:

- **Ankara’da girişimciliği desteklemek için bir girişimcilik koordinasyon kurulu kurulmalıdır.** Bu sayede Ankara için ortak bir akıl oluşturulması, tüm kurum ve kuruluşların koordinasyon içerisinde çalışması, ilin kaynaklarını verimli şekilde kullanılması ve girişimcilik konusunda bir farkındalık yaratılabilmesi için uygun zemin oluşacaktır.
- **Girişimciliğe yönelik eğitim faaliyetleri yaygınlaştırılmalıdır.** Gerek ilk ve orta öğretimde ve gerekse üniversite düzeyinde girişimcilik kavramını açıklayan dersler

okutulmalı, konferanslar ve çalıştaylar düzenlenerek gençlerin bu alan hakkında bilgi sahibi olması sağlanmalıdır.

- **Girişimciler için bilgi ve destek merkezi oluşturulmalıdır.** Girişimcilerin her türlü desteklerden ve yasal düzenlemelerden faydalanabilecekleri, güncel ve güvenilir bir kaynağa erişimleri sağlanmalıdır.
- **Girişimcilik destek programları çeşitlendirilmeli ve ölçeği genişletilmelidir.** Bu bağlamda:
 - Girişimcilere bankacılık sektörünün sunduğu finansal destekler daha cazip hale getirilmelidir.
 - Risk sermayesi, melek yatırım ağları vb. alternatif finansman kaynakları geliştirilmelidir.
 - Mevcut mekan destekleri artırılmalıdır.
- **Ankara’da öncelikle bilişim, savunma sanayi, kongre ve sağlık turizmi sektörleri desteklenmelidir.** İlin ihtiyaçları göz önüne alındığında desteklerin öncelikle Ar-Ge ve yenilik içeren sektörlerle verilmesi, buna paralel kırsal alanların da desteklere ulaşımının özendirilmesi gerekmektedir.
- **Girişimciliği teşvik edebilecek yeni yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.**

AGGDS metni kapsamında ortaya çıkan hedefler, orta vadede ilin girişimci potansiyelini geliştirmeye ve bu suretle bölgenin istihdam yapısına olumlu anlamda katkı yapmayı amaçlarken uzun vadede girişimcilik kavramının gelişerek bir kültür halini almasını amaçlamaktadır.

3. ANKARA VE GİRİŞİMCİLİK

Girişimciliği net bir tanımın sınırları içine yerleştirmek oldukça zordur. Girişimci kavramı ilk olarak ortaçağda kullanılan bir kelime olup ‘*entreprenere*’ kökünden gelmektedir ve o dönemde ‘*iş yapan*’ anlamında kullanılmıştır. Bu tanım zaman içinde gelişerek değişmiş ve özellikle 20. yüzyılda daha çok; risk alma, yenilikleri yakalama, fırsatları değerlendirme ve tüm bunların hayata geçirilme süreci olarak anlamlandırılmaya başlanmıştır. Bu tanımdan da anlaşılacağı gibi girişimcilik sadece kişinin kendi işini kurması değil, mevcut işini geliştirmesi veya yeni bir sektöre açılması olarak da tanımlanabilir.

Girişimciliğin, çok sayıda üniversiteyi, teknoparkı ve eğitimli genç nüfusu barındıran Ankara’da etkin bir şekilde desteklenmesi; kentte üretilen katma değeri ve kentin rekabet gücünü önemli ölçüde artıracaktır. Öyle ki; bu konudaki faaliyetlerin önceden üzerinde uzlaşmış stratejik bir plan doğrultusunda uygulanması, önemli fırsatların yakalanmasını sağlayacaktır.

Ankara, başkent olmasının bir sonucu olarak kamu kurum ve kuruluşlarının yoğunlukta olduğu bir ildir. Bu yoğunluk gerek sanayileşme konusundaki gelişmelere ve gerekse de bu gelişmelerin lokomotifi olan özel müteşebbisliğe yansımış; girişimci potansiyelinin gelişimini doğrudan etkilemiştir. Ankara, girişimcilik alanında, Cumhuriyet’in ilk yıllarında devlet eliyle kurulan iktisadi işletmelerle özel sektöre örnek teşkil etmesinin yanında; nüfus açısından Türkiye’nin ikinci büyük şehri olarak özel ve devlet üniversiteler nezdinde ciddi bir beşeri sermaye etkinleştirme merkezi olarak faaliyet göstermektedir.

Ankara’nın bu süreçte, global ölçekte söz sahibi olabilmesi ve özellikle Türkiye’de yerleşik “kamu kurumu şehri” imajının yenilenmesi öznesinde, girişimciliğin desteklenmesi büyük önem taşımaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun Ağustos 2010 dönemi hanehalkı işgücü istatistiklerine göre Türkiye genelinde genç nüfusta işsizlik oranı %21,2 olarak gözükürken kentlerde genç nüfustaki işsizlik oranı ise % 25,6’dır. Bu veriler göstermektedir ki Türkiye’nin öncelikli sorunlarından olan işsizlik özellikle genç nüfus açısından ciddi boyutlara ulaşmıştır. Bu boyutta bir sorunla ancak farklı bileşimlerdeki sosyo-ekonomik politikaların uyumlu bir şekilde uygulanması yoluyla baş edilebilir. Girişimciliği, özellikle de genç girişimciliği desteklemeye yönelik faaliyetler söz konusu politika kombinasyonunda kritik bir öneme sahiptir. Çünkü girişimcilik, kendi işini kurarak istihdama katılmanın yanında başkalarını da

istihdam etmeyi getirecek ve bunun da ötesinde teknolojik gelişmenin ve yeniliğin önünü açarak bölgenin rekabet gücünün artmasına katkı sağlayacaktır.

İşsizlikle mücadeleye ek olarak Türkiye'nin rekabet gücünün artması için de girişimciliğin daha etkin bir şekilde desteklenmesi gerekmektedir. Uluslararası Girişimcilik Endeksi'nde kullanılan '*100 yetişkin içinde şirket kuran insanların sayısı*'na bakıldığında Türkiye'nin 29 ülkeden daha az sayıda girişimciye sahip olduğu görülmektedir. Türkiye'de her 100 yetişkin içinde şirket kuran sayısı 4,6 iken bu sayı Meksika'da 18,7, İrlanda'da 12 ve ABD'de 11,7'dir.

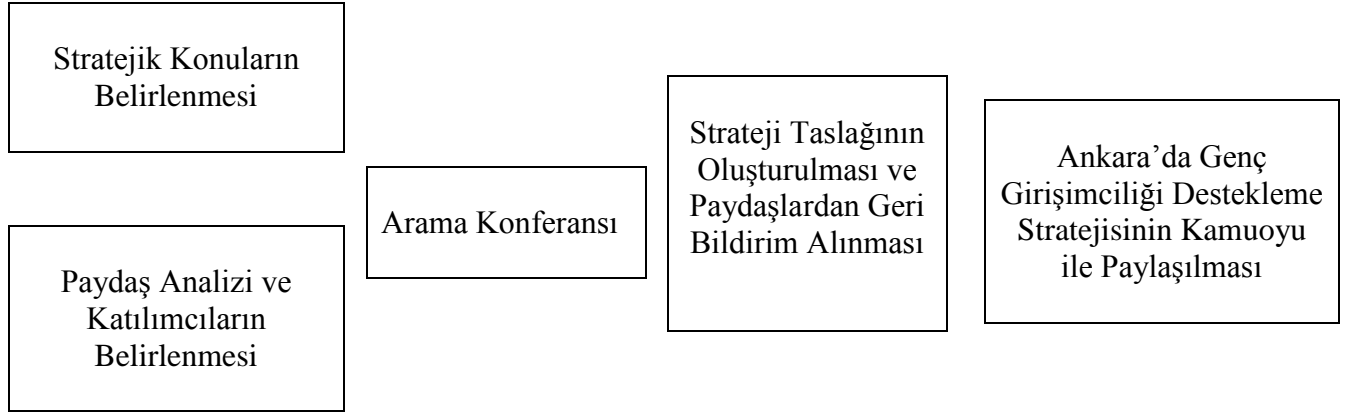
Girişimcilik, işsizlik sorununa önemli bir çözüm olanağı sunduğu gibi ekonomik büyümenin de dinamosudur. Girişimci, ekonomik kaynakların düşük üretkenlikteki alanlardan yüksek üretkenlikteki alanlara aktarma sürecinde baş aktördür çünkü üretim kaynaklarını yeni bir tarzda birleştirerek kullanılmayan üretim faktörlerinin kullanılmasını sağlar ve üretimi artırır. Girişimci, yeni düşüncelerin yaratılması, yayılması ve uygulamasını hızlandırır; yeni endüstrilerin doğmasına yol açar; teknolojik yenilikleri içselleştirebilmiş sektörlerde verimliliği artırır ve hızla büyüyen sektörler yaratarak makro düzeyde ekonomik büyümeyi hızlandırır. Bu anlamda, Ankara'da girişimciliğin, özellikle de genç girişimciliğin desteklenmesi katma değer yaratarak, ekonomik büyümeyi hızlandıracaktır.

Bugün Ankara, gerek KOSGEB ve İŞKUR'un girişimcilik konusundaki çalışmaları, gerek Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin Genç ve Kadın girişimci kurulları ile örgütlediği girişimcileri ve gerekse bu alanda ciddi bir boşluğu dolduran TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ve TEPAV Girişimcilik Enstitüsü ile bir girişimcilik üssü olarak çalışmaktadır. Girişimcilik kavramının yerleşmesinin yegâne etmeni olan kurumsallaşma ve kültürleşme çalışmalarının mevcut kamu ve özel kurumlarla kuruluşların işbirliği ile sürdürülmesi, girişimciliğin sektörel önceliklerle değerlendirildiği ve ekonominin ihtiyaçlarıyla kültürel değerlerin uyum içerisinde olduğu bir girişimci profilinin ortaya çıkartıldığı bir ortam yaratacaktır.

4. STRATEJİ GELİŞTİRME SÜRECİ VE YÖNTEMİ

Ankara’da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisi Ocak-Nisan 2011 döneminde, üç aylık bir çalışma sonucunda oluşturulmuştur. Çalışma süreci stratejik konuların belirlenmesi, paydaş analizi, arama konferansı, strateji taslağının oluşturulması ve stratejinin kamuoyu ile paylaşılması aşamaları ile gerçekleşmiştir. Bu süreçte izlenen yöntemler aşağıdaki kısımda açıklanmaktadır:

Şekil 4.1: Strateji Geliştirme Yöntemi

1) Stratejik Konuların Belirlenmesi

Proje araştırma ekibi Ankara’nın genç girişimcilik potansiyelini harekete geçirmek üzere üzerinde durulması gereken 6 stratejik konu belirlemiştir. Bu konular;

1. Girişimcilik Politikası
2. Sektörel Öncelikler ve Alanlar
3. Girişimcilik Kültürü, Eğitim ve Yükseköğretim
4. Girişimciliğin Finansmanı
5. Girişimciliğe Mekansal Destek (Teknopark, vb)
6. Diğer Sorunlar ve Fırsatlar

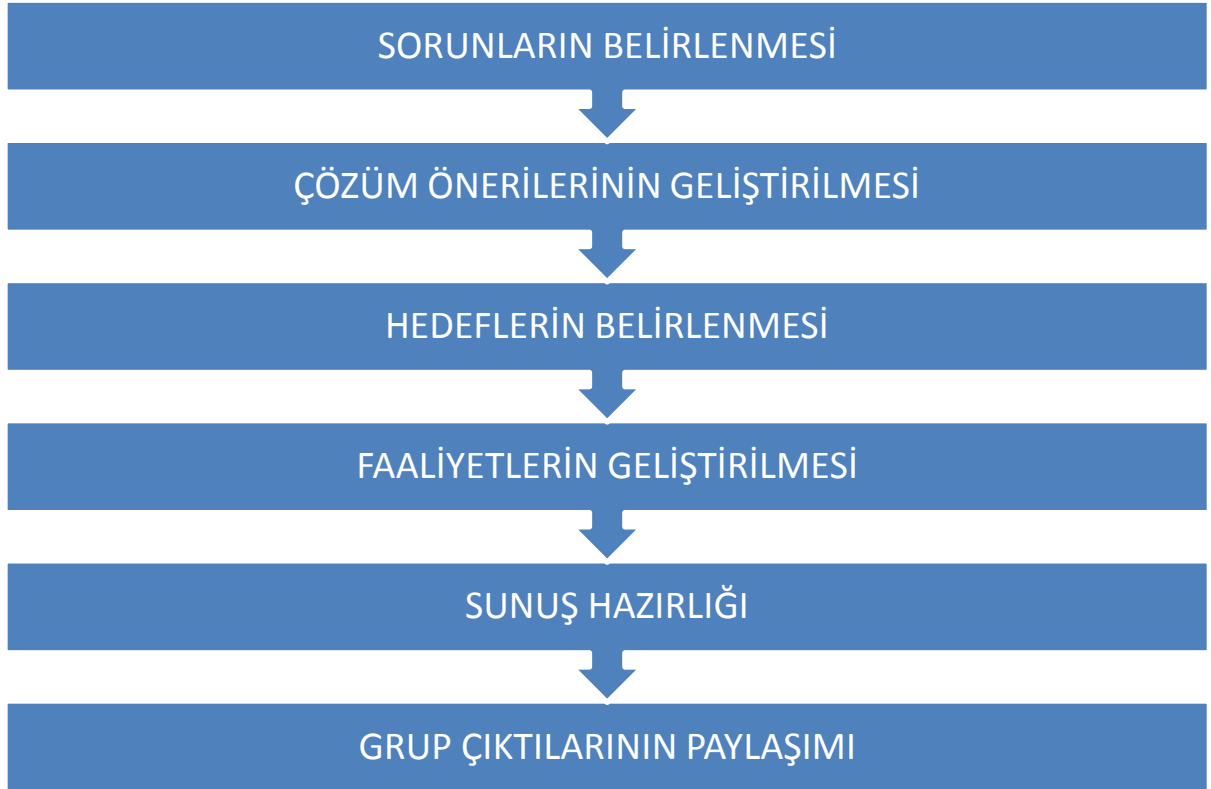
2) Paydaş Analizi ve Katılımcıların Belirlenmesi

Strateji geliştirme sürecine dâhil olabilecek paydaşlar belirlenmiş ve arama konferansı davetli listesi oluşturulmuştur. Katılımını bildiren davetliler, 6 stratejik önceliği çalışacak gruplara, konuyla ilgililik ve kurumsal temsil gözetilerek dağıtılmıştır.

3) Arama Konferansı

Katılımcıların ve grupların sayısının fazla olması nedeniyle çalışma gruplarının katkısının konferans öncesinde geliştirilen süreç ve hazırlanan materyaller ile sistematik olarak alınması amaçlanmıştır. Konferans, birbirini takip eden süreçler şeklinde aşağıdaki şekilde programlanmış ve uygulanmıştır.

Şekil 4.2: Arama Konferansı Akış Şeması

1. Sorunların belirlenmesi: Kabul edilebilir çözümlere ulaşabilmek için sorunların doğru tespit edilmesi gereklidir. Bu amaçla, katılımcıların öncelikle temel sorunları sistematik bir şekilde ortaya koymalarına ve önceliklendirmelerine yönelik bilgi formu ve çalışma formları hazırlanmıştır. Gruplar sorun alanlarını ve sorunları tespit etmiş ve ardından sorunları önceliklendirmiştir. Sorun analizine ek olarak 1. Grupta (politika) paydaş analizi, 2. Grupta (sektörel öncelikler ve alanlar) öncelikli sektörler analizi yapılmıştır.

2. Çözüm Önerilerinin Geliştirilmesi: Belirlenen ve önceliklendirilen sorunlar çerçevesinde çalışma gruplarının çözüm önerilerini oluşturmalarına yönelik bilgi formu ve

çalışma formları hazırlanmıştır. Belirlenen ve önceliklendirilen sorunların çözümüne yönelik olarak neler yapılması gerektiği, başka bir ifadeyle, hangi faaliyetlerin yaşama geçeceği bu aşamada formüle edilmiştir.

3. Hedeflerin Belirlenmesi: Ortaya konan çözüm önerileri sonucunda hangi hedeflere ulaşılabileceği bu aşamada öngörülmüştür. Hedeflerin nitelikleri örneklerle belirlenmiş ve çözüm önerileri çerçevesinde ortaya konulması beklenen hedef sayısı her bir grup için sınırlandırılmıştır. Yine bu aşamada, belirlenen hedeflere ne oranda ulaşıldığının ölçülebilmesi için performans kriterlerine yer verilmiştir.

4. Faaliyetlerin Geliştirilmesi: Hedeflere ulaşmak için hangi faaliyetlerin yapılacağı bu aşamanın odak noktasıdır. Bu aşamada çözüm önerileri aşamasında belirlenen faaliyet ve projelerin hedefler altında gruplandırılması yapılmıştır. Faaliyetlerin planlanması aşamasında kimin, neyi, ne zaman yapacağını ortaya konulduğu bir çalışma yapılmıştır.

5. Grup Çıktılarının Paylaşımı: Tüm çalışmaların sonunda gruplar çalışma sonuçlarını sunmuş ve bu sonuçları tartışmaya açmıştır.

4) Strateji Taslağının Oluşturulması ve Paydaşlardan Geri Bildirim Alınması

12-13 Mart tarihlerinde gerçekleşen arama konferansından çıkan hedefler ve faaliyetler araştırma ekibi tarafından mevcut durum göz önünde bulundurularak sentezlenmiştir. Bu süreçte benzer hedefler ve faaliyetler gruplanmış, yerindeliğinden şüphe duyulan hedefler ve faaliyetler elenmiş ve eksik bırakıldığı düşünülen noktalarda eklemeler yapılmıştır. Böylece 10 stratejik hedef 32 stratejik faaliyetten oluşan Ankara'da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisi oluşturulmuştur. Strateji Belgesi öncelikle arama konferansı katılımcıları ile paylaşılmış ve geri bildirimler göz önünde bulundurularak revize edilmiştir.

5) Ankara'da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisinin Kamuoyu ile Paylaşılması

Ankara'da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisi proje web sitesinin yanında TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı ve Ankara Ticaret Odası web siteleri aracılığı ile kamuoyu ile paylaşılmıştır. Sonraki süreçte, basın ve yayın kuruluşları başta olmak üzere daha geniş kesimlerle strateji belgesinin paylaşımına yönelik faaliyetleri Ankara Genç Girişimciler Kurulu yürütecektir.

5. STRATEJİK HEDEFLER VE FAALİYETLER

Ankara, Türkiye'nin önde gelen üniversitelerini barındıran bir şehir olarak girişimcilik potansiyeli yüksek, nitelikli ve genç bir nüfusu barındırmaktadır. Ankara'da faal durumdaki 10 üniversitede Toplam 189.626 öğrenci eğitim görmektedir. Yakında öğretim faaliyetlerine başlayacak üniversitelerle birlikte bu sayı artacaktır.

Tablo 5.1: Ankara'daki Üniversiteler

Üniversite	Kuruluş	Türü	Dili	Öğrenci Sayısı
Ankara	1946	Devlet	Türkçe	36766
Atılım	1996	Vakıf	İngilizce	5273
Başkent	1993	Vakıf	Türkçe	9408
Bilkent	1984	Vakıf	İngilizce	12135
Çankaya	1997	Vakıf	İngilizce	3879
Gazi	1926	Devlet	Türkçe	67631
Hacettepe	1967	Devlet	Türkçe, İngilizce, Almanca, Fransızca	27073
ODTÜ	1956	Devlet	İngilizce	23104
TOBB ETÜ	2004	Vakıf	Türkçe	2691
Ufuk	1999	Vakıf	Türkçe	1666

Kaynak: YÖK

Ankara'daki üniversiteler Türkiye'nin önde gelen teknoloji geliştirme bölgelerini de barındırmaktadır. Bu bölgeler genç girişimcilere fikirlerini hayata geçirmeleri için önemli imkânlar sunmaktadır. Ayrıca, Ankara başkent olması nedeniyle girişimcilik destekleri veren kurumlara fiziki erişimin kolay olduğu bir şehir olma avantajına da sahiptir.

Bütün bu avantajlar yan yana koyulduğunda Ankara'da girişimcilik faaliyetlerinin; özellikle de yenilik ve araştırma-geliştirme odaklı girişimlerin sayısının fazla olması beklenmektedir. Ancak, Ankara mevcut potansiyelini yeterince iyi değerlendirememektedir. Üniversiteden mezun olan, kendi işini kurma kapasitesine sahip nitelikli gençlerin çoğu şehir ve ülke dışına göç etmekte ve bunun sonucunda Ankara önemli miktarda katma değer kaybı yaşamaktadır.

Ankara'nın genç girişimcilik potansiyelini harekete geçirmeye yönelik bir girişimcilik politikasına ihtiyacı vardır. Bu politikanın Ankara'daki ilgili kurum ve kuruluşlar ile işbirliği içerisinde geliştirilmesi ve uygulanması gerekmektedir. Ankara'da Genç Girişimciliği

Destekleme Stratejisi ile kurum ve kuruluşlar arasında işbirliğinin sağlanarak, ulaşılması amaçlanan stratejik hedefler belirlenmiş ve bu hedeflere yönelik faaliyetler tasarlanmıştır. Genç girişimciliğin geliştirilmesine yönelik stratejik hedefler Tablo 4.2’de sunulmuştur.

Tablo 5.2: Stratejik Hedefler

Hedefler
1. Ankara'nın Genç Girişimci Potansiyelini Harekete Geçirecek Yönetişim Mekanizmasının Kurulması
2. Girişimciliğe Yönelik Tanıtım ve Eğitim Faaliyetlerinin Yaygınlaştırılması
3. Bilgi Destek Merkezlerinin Oluşturulması ve Girişimcilerin Doğru Bilgiye Hızla ve Güncel Bir Şekilde Ulaşabilmesi
4. Girişimciliğe Yönelen Kaynakların Arttırılması
5. Girişimciliğe Yönelen Kaynakların Etkinliğinin Arttırılması
6. Genç Girişimcilerin Bankacılık Sektörünün Sunduğu Finansman Kaynaklarına Daha Kolay Erişmesi
7. Risk Sermayesi, Melek Yatırımcı Ağı Gibi Alternatif Finansman Kaynaklarının Geliştirilmesi
8. Genç Girişimcilere Mekân Desteğinin Arttırılması
9. Ankara'da Girişimciliğin Ar-Ge ve Yenilik İçeren Alanlar ile Bilişim, Savunma Sanayi, Kongre ve Sağlık Turizmi, Eğitim Sektörlerinde ve Ankara'nın Kırsal Bölgelerinde Desteklenmesi.
10. Girişimciliği Kolaylaştırıcı, Destekleyici Yasal Düzenlemelerin ve Yeni Mekanizmaların Hayata Geçirilmesi

HEDEF 1: ANKARA'NIN GENÇ GİRİŞİMCİ POTANSİYELİNİ HAREKETE GEÇİRECEK YÖNETİŞİM MEKANİZMASIN KURULMASI

Ankara'nın genç girişimci potansiyelini harekete geçirecek politikaların belirlenmesi ve uygulanması süreci konuyla ilgili kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının, özel sektör temsilcilerinin ve üniversitelerin işbirliğini gerektiren bir süreçtir. Bu noktadan hareketle, strateji belirleme sürecinde katılımcılık anlayışına azami önem verilmiş, 12-13 Mart tarihlerinde Kızılcahamam'da gerçekleştirilen arama konferansına Ankaralı genç girişimciler, Ankara Kalkınma Ajansı, Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş, Kredi Garanti Fonu, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) gibi kurumlar ile odalar, borsalar, teknoloji geliştirme bölgeleri ve yerel yönetimlerden temsilciler katılmıştır. Ancak, konuyla ilgili kurum ve kuruluşların işbirliği içinde ortak çalışma sürecinin, dönemsel işbirliklerinin ötesinde süreklilik arz edecek bir kurumsallığa kavuşması ihtiyacı mevcuttur. Ankara ili genelinde girişimciliğe yönelen kaynakların miktarının, etkinliğinin ve verimliliğinin artması için bir yönetim mekanizmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu mekanizma içinde rol alması beklenen paydaşlar ile paydaşların politika oluşumuna ve uygulamaya katkısı Tablo 4.3'te yer almaktadır.

Tablo 5.3: Paydaşlar ve Roller

Paydaş	Politika Oluşumuna Katkısı ve Uygulamaya Katkısı
Valilik	Ortak akıl tesisi ve koordinasyon
	Yaptırım ve denetleme gücü
Belediyeler	Girişimcilik için altyapı oluşturma ve mekansal düzenleme yetkisi
	Proje uygulama kapasitesi
Ankara Kalkınma Ajansı	Projelere hibe desteği
	Güdümlü proje desteği
	Kurumlar arası koordinasyon sağlama misyonu
	Yatırım destekleme misyonu
Siyasi Aktörler	Lobi faaliyetleri
	Yasal düzenlemeler
Odalar ve Borsalar	Sektörel ihtiyaçların tespit edilmesi
	Yatırım teşviki
Üniversiteler	Eğitim ve araştırma-geliştirme
Uluslararası Kuruluşlar	Karşılaştırma, uluslararası mevzuat ve kurallar
	Faaliyetler için fon kaynağı
İlgili STK'lar	Lobi gücü, farkındalık yaratma ve yaygınlaştırma
İlgili Merkezi Kamu Kurumları	Ulusal politikaların geliştirilmesi ve uygulanması
	Faaliyetler için fon kaynağı

Ulusal ve yerel düzeyde genç girişimciliğin daha stratejik bir şekilde desteklenmesine ve işbirliği zeminin oluşturulmasına yönelik, önemli bir adım TOBB tarafından atılarak, 80 ilde kurullarını teşkil eden TOBB Genç Girişimciler Kurulu (GGK) kurulmuştur. Bu kurullar ülke genelinde, genç girişimciliği geliştirme konusunda genel politikalar geliştirmekte ve görüş oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır. Ankara Genç Girişimciler Kurulu; TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'nin yürüttüğü Ankara'da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisi Projesi ile birlikte il genelindeki kurum ve kuruluşlarla temasa geçmiştir. Bundan sonraki süreçte Ankara GGK, Ankara ölçeğinde genç girişimcilik politikasının süreklilik arz eder bir şekilde geliştirilmesi ve uygulanması için bir yönetim mekanizmasının oluşturulması amacıyla aşağıda yer alan faaliyetleri hayata geçirecektir.

FAALİYET 1.1: İl Koordinasyon Kurulunda Alt Komisyon Olarak Girişimcilik Koordinasyon Kurulunun Kurulması

Ankara İl Koordinasyon Kurulu Ankara Valiliği'nin başkanlığında; Ankara'daki odaların, sendikaların, kaymakamlıkların, belediyelerin, il ve bölge müdürlüklerinin, bazı genel müdürlüklerin, üniversitelerin ve il özel idaresinin temsil edildiği; Ankara'daki yatırımların koordinasyonunu sağlayan bir platformdur. Bu kurul altında bir alt komisyon olarak "Ankara Girişimcilik Koordinasyon Kurulu"nun kurulmasına yönelik öneri Ankara GGK kurulu tarafından Ankara Ticaret Odası aracılığıyla kurul gündemine taşınacaktır. "Ankara Girişimcilik Koordinasyon Kurulu"nun kurulması ve bu kurulun kurumlar arası işbirliği çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır. "Ankara Girişimcilik Koordinasyon Kurulu" Ankara Kalkınma ajansı tarafından hazırlanan bölge planındaki hedeflerle uyumlu bir şekilde politikalar geliştirecek ve uygulanmasını sağlayacaktır.

FAALİYET 1.2: İl Koordinasyon Kurulu Üyelerinin Ziyaret Edilip Girişimcilik Stratejisinin Paylaşılması

Ankara GGK, Ankara İl Koordinasyon Kurulu'nun gündemine "Ankara Girişimcilik Koordinasyon Kurulu"nun kurulması önerisini sunmakla yetinmeyip, kurul üyelerini ziyaret ederek Ankara'da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisi'ni paylaşacak, fikir alışverişinde bulunacak ve faaliyetlerin uygulanması için işbirliği zemini oluşturacaktır.

FAALİYET 1.3: Strateji Belgesinin İlgili Kamu Kurumlarıyla, Odalarla, Borsalarla, Sivil Toplum Kuruluşlarıyla, Finansal Kurumlarla, Politikacılarla vb. Yüz Yüze Görüşmelerle Paylaşılarak Fikir Alışverişinin ve İşbirliğinin Sağlanması

Ankara GGK, Ankara İl Koordinasyon Kurulu'nda yer almayan ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla da Ankara'da Genç Girişimciliği Destekleme Stratejisi'ni paylaşacak, fikir alışverişinde bulunacak ve faaliyetlerin uygulanması için işbirliği zemini oluşturacaktır.

HEDEF 2: GİRİŞİMCİLİĞE YÖNELİK TANITIM VE EĞİTİM FAALİYETLERİNİN YAYGINLAŞTIRILMASI

Girişimcilik bir meslek olmayıp bir beceri olarak tanımlandığından bu becerinin toplumsal bir politika dâhilinde, planlı eğitim içerisinde geniş kitlelerle paylaşılması hem kavramın toplumun her kademesinde kabulünü mümkün kılacak hem de gerekli kültürel altyapının oluşmasına katkı sağlayacaktır.

FAALİYET 2.1: İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Girişimciliği Teşvik Edici Eğitimlerin Yapılması ve Yarışmaların Düzenlenmesi

Bilgi teknolojileri konusunda çalışan Intel firması hali hazırda ilk ve orta öğretim öğrencilerine yönelik bir projeyi Milli Eğitim Bakanlığı ile ortaklaşa yürütmeye başlamıştır. Proje kapsamında, ders saatleri dışında verilecek eğitimlerde öğrencilerin iktisat ve işletmeyle ilgili önemli kavramlara erişimi, iş planı uygulaması ve özellikle meslek liseleri öğrencileri için kendi iş fikirleri üzerinden iş planı hazırlayabilir olmaları hedeflenmektedir.

Ankara ili dahilindeki faaliyetler çerçevesinde Milli Eğitim Bakanlığı, TOBB Genç Girişimciler Kurulu konuyla ilgili özel sektörden firmalar bir protokol imzalayarak Ankara ilinde pilot okullar belirleyecek ve eğitimi bu okullarda başlatacaktır. Eğitim süresince belli sayıdaki öğrenciye, ilgi alanları doğrultusunda TOBB Genç Girişimciler Kurulu üyelerinden birer danışman atanacak ve öğrencilerle düzenli olarak görüş alış verişi içerisinde bulunmaları sağlanacaktır.

FAALİYET 2.2: Yüksek Öğretimde Girişimcilik, Fikri Mülkiyet, Ar-Ge Teşvikleri ve Proje Dosyası Hazırlamaya Yönelik Seçmeli Derslerin Açılması

İlk ve orta öğretimdeki girişimcilik derslerini tamamlayıcı olarak yüksek öğretimde de girişimcilik eğitimleri verilecektir. Bu eğitimler lisans düzeyindeki işletme bilimine giriş dersleri ya da muadili bir dersin müfredatının takibi suretiyle verilmeyecek, Ankara ilinin ihtiyaçları ve öğrencilerin kariyer planlarıyla uyumlu dersler olacaktır.

Ankara Genç Girişimciler Kurulu koordinasyonunda, üniversite rektörlükleriyle görüşmeler yapılarak girişimcilik eğitimlerinin seçmeli ders olarak müfredatlara konulabilmesi için bir yol haritası çıkartılacaktır. Yol haritası çalışmalarına Ankara Genç Girişimciler Kurulu, üniversiteden temsilciler ve konuyla ilgili çalışmalar yürüten firmalardan görevli kişiler katılacaktır.

FAALİYET 2.3: İl Merkezinde ve İlçelerde, Sanayi ve Ticaret Odaları Aracılığıyla Girişimcilik Eğitimlerinin Düzenlenmesi ve Eğitime Katılımın Teşvik Edilmesi

KOSGEB'in uzun bir süredir sürdürdüğü girişimcilik eğitimlerine Ankara il sınırları içerisindeki oda ve borsalardan katkı verilmesi; daha kısa sürede daha fazla girişimci adayına ulaşılmasına imkân verecektir.

Eğitimin koordinasyon merkezi TOBB Girişimcilik Dairesi Başkanlığı olacak; odalardaki Genç Girişimciler Kurulu üyeleri kanalıyla operasyonlar yürütülecektir.

FAALİYET 2.4: Yenilikçi Girişimcilerin Ürünlerini Sergileyeceği Proje Pazarı Formatında Sergi Oluşturulması

Girişimcilerin inovatif ürünlerini sergileyebilecekleri; sanayi fuarları benzeri bir yapının oluşturulması hem yeni girişimcilerin birbirinden haberdar olmasına hem de yatırımcıların bu girişimleri detaylı bir şekilde değerlendirmelerine ve karşılaştırmalarına olanak sağlayacaktır.

Ankara ili özelinde yıllık bazda bir “Yeni Girişimler Fuarı”nın kurulması için çalışmalar yapılacaktır. Bu çalışmaların merkezinde Ankara Valiliği, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Ankara Genç Girişimciler Kurulu ve Kadın Girişimciler Kurulu yer alacaktır.

FAALİYET 2.5: Ar-Ge, İnovasyon, Girişimcilik, Pazarlama, Destek ve Hibelerin Anlatıldığı, Tartışıldığı Yurtdışı ve Yurt İçinden Uzmanların Davet Edildiği Paneller ve Konferanslar Düzenlenmesi

Girişimcilik kavramının il bazında temellendirmesi, ulusal olduğu kadar uluslararası yapılardan bilgi alınmasına ve ortak çalışmalarla iyi uygulama örneklerinin yerleştirilmesine bağlıdır. Bu amaçla her yıl girişimcilik haftası kapsamında Ankara ilinin önceliklerine ve girişimci potansiyeline uygun olan kamu ve sanayi birimlerinden uzmanların katıldığı paneller ve konferanslar düzenlenecektir. Düzenleme komitesinde üniversiteler ve odalar yer alacaktır.

FAALİYET 2.6: Girişimciliğin Yerel Kalkınma İçin Öneminin Hatırlatılması ve Halkla İlişkiler Çalışmalarının Yürütülmesi

Bu faaliyet yine girişimcilik haftası dahilinde ivmesi yükselecek, girişimcilik farkındalığı çalışmaları kapsamında yapılmalıdır. Girişimcilik kavramının risk almak olduğu ve ancak alınabilecek risklerle özel sektörde iş hayatına katılıp devam edilebileceğinin anlatılması gereklidir. Bu sayede özellikle yeni girişimci adaylarının toplumsal baskılardan arındırılması mümkün kılınabilecektir. Sanayiden ünlü isimlerin katılacağı reklam kampanyaları ve sosyal sorumluluk projelerinde girişimcilik temasının ön planı çıkartılması halkın ilgisini artıracaktır.

Bu çalışmaların merkezinde TOBB Genç Girişimciler Kurulu Başkanı ve Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı öncü çalışmalara liderlik ve danışmanlık yapacaktır.

FAALİYET 2.7: Ankara'daki Üniversitelerde, Kulüpler Tarafından Girişimcilik Çalıştay Organizasyonlarının Yapılması

Girişimcilik dersleri ve bu bağlamda üniversitelerin desteklerinin yanı sıra, bu amaca hizmet etmek üzere kurulacak girişimcilik kulüplerinin de desteğiyle üniversiteler bünyesinde, girişimcilik haftasıyla paralel ilerleyecek çalıştaylar yapılacaktır.

Çalıştay koordinasyon kurullarında üniversite kulüplerine ve öğrencilere danışmanlık yapacak Ankara Genç Girişimciler Kurulu üyeleri ve üniversitelerdeki sosyal işler müdürlükleri yer alacaktır.

HEDEF 3: BİLGİ DESTEK MERKEZLERİNİN OLUŞTURULMASI VE GİRİŞİMCİLERİN DOĞRU BİLGİYE HIZLA VE GÜNCEL BİR ŞEKİLDE ULAŞABİLMESİ

Genç girişimcilerin finansal desteklerden daha fazla faydalanabilmeleri için doğru ve güncel bilgilere hızla ulaşabilmeleri ihtiyacı mevcuttur. Girişimcilerin finansal desteklerden faydalanabilmeleri kadar önemli olan bir diğer konu da erken girişim sürecinden başlayarak her aşamada ihtiyaçları olacak yasal düzenlemelerle, piyasa mekanizmaları hakkındaki bilgileri tek merkezden ve birbiriyle tutarlı kaynaklardan; uzmanlarca hazırlanmış yapılar ile elde edebilmeleridir.

FAALİYET 3.1: Girişimcilerin Doğru Bilgiye Hızla ve Güncel Bir Şekilde Ulaşabilmesi İçin İnternet Portalının Hayata Geçirilmesi

Bugün Türkiye’de verilmekte olan girişimcilik desteklerinden, vergi düzenlemelerine kadar birçok konu bilgi karmaşası sebebiyle toplu halde gözden geçirilemez durumdadır. Bilgi teknolojilerinin bu kadar yoğun ve etkin bir şekilde iş akışlarına dâhil olduğu günümüzde, girişimcilerin ihtiyaçlarına yönelik bir portal ihtiyacı kaçınılmazdır.

Girişimcilik portalı destekler/hibeler; kanun/mevzuat ve danışmanlık konularında sürekli olarak güncellenebilecek dinamik bir yapıya sahip olacaktır. Böylesi bir portalın oluşturulabilmesi için teknoloji şirketlerinden sponsorluk talep edilecek ve Ankara GGK’nın

öncülüğünde 6 ay içerisinde bir portal oluşturularak TOBB Girişimcilik Dairesi tarafından düzenli olarak güncellenecektir.

FAALİYET 3.2: Üniversitelerde Girişimcilik Merkezlerinin Kurulması

Girişimcilik kavramının üniversite bünyesinde eğitim boyutuyla ele alınması, konunun bütüncül bir şekilde ele alınması için yeterli değildir. Her bir üniversitenin; Avrupa Birliği (AB) proje uygulamalarında kullandığı AB Ofisi benzeri bir yapıya sahip girişimcilik merkezleri kurması gerekmektedir.

Ankara ili içerisindeki üniversiteler TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi liderliğinde bu merkezlerin kurulması için inisiyatif alacak; Ankara Genç Girişimciler Kurulu ve TOBB Girişimcilik Dairesi danışmanlık bazında destekte bulunacaktır.

FAALİYET 3.3: Genç Girişimcilerin Şirketlerine Yönelik Danışmanlık Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması

Modern işletmecilikte ülkelerin girişimcilik alanlarındaki başarıları yılda kaç işletme kurulduğuna göre değil kurulan işletmelerin kaç tanesinin ilk yılın sonunda halen faaliyetlerini sürdürebilir olduğuyla ölçülmektedir. Türkiye’de girişimcilerin en büyük sorunlarının başında bilgi ve vizyon eksikliği gelirken; vizyon ve bilgi sahibi olanların güvenilir, tutarlı ve bilimsel danışmanlık hizmeti alamamaları ise bunu takip eden bir diğer önemli sorundur. Girişimcilik stratejisinin bir parçası olarak işini yeni kurmuş her işletme sahibi 1 yıl içerisinde en fazla 3 defa olmak üzere danışmanlık hizmeti alabilir olmalıdır.

Danışmanlık konusunda Ankara Genç Girişimciler Kurulu yönetimi aktif olarak çalışacak ve ivedilikle konuyu TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ve TEPAV Girişimcilik Enstitüsü’nün çatısı altında tartışmaya açacaktır.

FAALİYET 3.4: Koçluk Hizmetleri Gibi Geleneksel Olmayan Başlangıç Desteklerinin Sağlanması

Türkiye’de yerleşik girişimcilik destekleri finansal destekten öteye geçmemekte; ölçme ve değerlendirme kısmı eksik kalmaktadır. Oysa piyasa koşullarıyla yeni tanışan müteşebbislerin faaliyet alanlarındaki yaşam sürelerini uzatabilmeleri, karşılaştıkları güçlüklerle dair ortaya çıkarabildikleri çözüm önerileri ve bu önerilerin uygulanabilirliğine bağlıdır. Bu sebeple girişimci adaylarının, daha önce benzer konularda tecrübe sahibi iş sahiplerinden destek alması; bunun Ankara’da yerleşik ticaret ve sanayi kuruluşlarının bağlı bulunduğu odalar tarafından verilebilmesiyle kurumsal bir çerçeve kazanabilecektir.

Ankara Ticaret Odası ve Ankara Sanayi Odası, konvansiyonel olmayan bu gibi destekler için hazırlık çalışmaları yapacak; TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Merkezi bu desteklerin içeriğiyle ilgili çalışmalarda destekte bulunacaktır.

HEDEF 4: GİRİŞİMCİLİĞE YÖNELEN KAYNAKLARIN ARTTIRILMASI

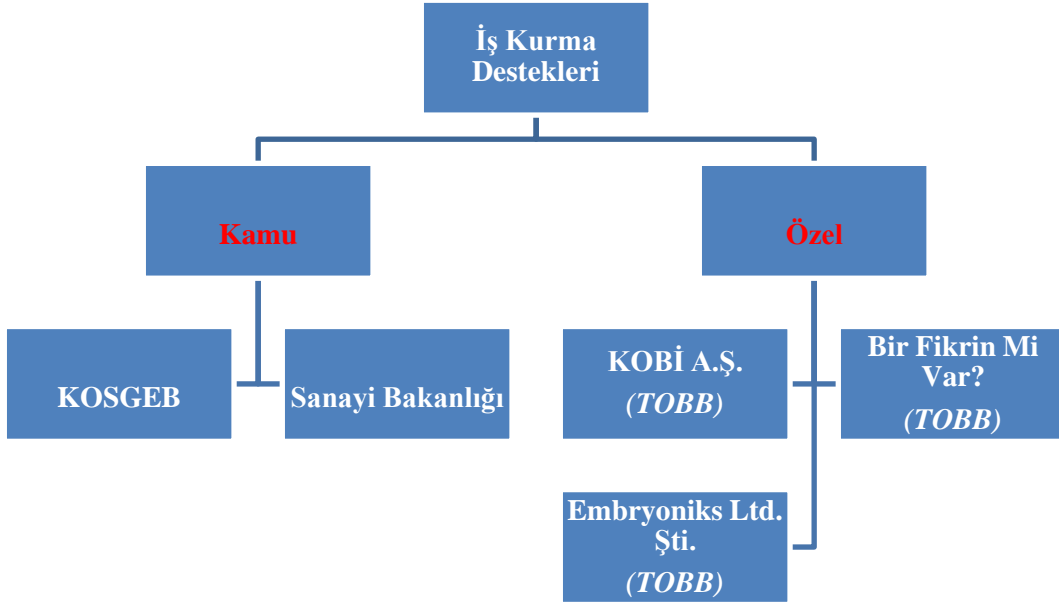

Türkiye’de, mevcut işletme sahiplerinin (girişimcilerin) işlerini büyütmeleri için birçok KOBİ destek programı bulunmasına karşın iş kurmak isteyenler için kamunun ve özel kurumların destekleri sınırlıdır. KOSGEB ve Sanayi Bakanlığı tarafından hibe veya geri ödemeli kredi şeklinde verilen kamu girişimcilik desteklerinin yanı sıra; şirket ortaklığı temelinde KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş., yeni iş fikirlerinin yarışma usulüyle elemeli bir şekilde değerlendirildiği TOBB himayesindeki ‘Bir Fikrin Mi Var?’ girişimcilik yarışması ve İzmir Ekonomi Üniversitesi tarafından temelleri atılan Embryoniks Ltd. Şti. kuluçka merkezi tarafından verilen özel girişimcilik destekleri Şekil 4.1’de özetlenmektedir. Bir sonraki kısımda ise bu destekler açıklanmaktadır.

Kamu kaynaklarından yeni girişimcilere tahsis edilen desteklerin giderek arttığı gözlenmekle beraber özellikle potansiyel girişimcilerin teknik bilgi eksiklikleri sebebiyle iş planı yazabilecek kapasiteye sahip olmamaları, mevcut programlardan yararlanmalarını zorlaştırmaktadır. KOSGEB öncülüğünde verilen eğitimler her ne kadar bu açığı kapatmaya yönelik ciddi bir adım olarak görülse de sistemin etkin olarak çalışabilmesi noktasında halen bazı sıkıntılar mevcuttur. Bunun yanında halen teknoloji merkezli girişimlerin yeterli seviyede artış göstermediği görülmektedir.

Özel sektörün desteğindeki mevcut girişimci destekleri ise henüz yeterli seviyeye gelememiştir. Desteklerin yapısına bakıldığında ise TOBB’un ağırlığı görülmektedir. Bu noktada da diğer sermaye örgütlerine de ciddi bir görev düşmektedir.

Şekil 5.1: İş Kurma Destekleri

1. KOSGEB Girişimcilik Destek Programı

KOSGEB, girişimciliğin desteklenmesi amacıyla yeni girişimlerin kurulmasına ve mevcut girişimlerin işlerini geliştirmesine yönelik olarak geri ödemeli ve geri ödemesiz desteklerde bulunmaktadır. KOSGEB tarafından yürütülen girişimcilik destek programı 3 alt programdan oluşmaktadır:

a. Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi

Bu eğitim İŞKUR'a kayıtlı kişilerden, talep edenlere ücretsiz olarak verilmektedir. Minimum 60 saatlik olan ve yaklaşık olarak 1-1,5 ay süren eğitimde girişimci adaylarına 4 ana modül üzerinden eğitimler verilmektedir. Bu modüller şöyledir:

Modül 1: Girişimcilik özelliklerinin sınanması, iş fikri geliştirme ve yaratıcılık egzersizleri

Modül 2: İş planı kavramı ve öğeleri (pazar araştırma, pazarlama planı, üretim planı, yönetim planı, finansal plan)

Modül 3: İş planı öğelerinin pekiştirilmesine yönelik atölye çalışmaları

Modül 4: İş planının yazılması ve sunumunda dikkat edilecek hususlar

Eğitimi başarıyla bitirmek ve sertifika almaya hak kazanmak için %80 oranında katılım gösterilmesi ve eğitim sonundaki sözlü mülakatta başarılı olunması gerekmektedir. Eğitimi

başarıyla bitirenler KOSGEB'in yeni girişimci desteğine de başvurmaya hak kazanmaktadırlar.

b. Yeni Girişimci Desteği

Tablo 5.4: Yeni Girişimci Desteği Destek Unsurları

DESTEK UNSURU		ÜST LİMİT (TL)	DESTEK ORANI (%) (1. ve 2 . Bölge)	DESTEK ORANI (%) (3. ve 4. Bölge)
İşletme Kuruluş Desteği	Geri ödemesiz	5.000	60 (Kadın veya özürlü girişimci:70)	70 (Kadın veya özürlü girişimci:80)
Kuruluş Dönemi Makine, Teçhizat ve Ofis Donanım Desteği	Geri ödemesiz	10.000		
İşletme Giderleri Desteği	Geri ödemesiz	12.000		
Sabit Yatırım Desteği	Geri Ödemeli	70.000		

Kaynak: www.kosgeb.gov.tr

27.000 TL'ye kadar geri ödemesiz, 70.000 TL'ye kadar geri ödemeli olmak üzere iki şekilde sağlanan bu destekten, uygulamalı girişimcilik eğitimini tamamlayarak işini kuran girişimciler ile İŞGEM girişimcileri faydalanabilmektedir.

İşletme kuruluş dönemi giderlerinden olan sicil kaydı, oda kaydı, kuruluşa ilişkin noter masrafları, zorunlu izin ve ruhsat giderleri için 3.000 TL'ye kadar; işletme kurulmadan önce girişimcinin belgelendirmesi kaydı ile, iş kurmaya yönelik olarak aldığı teknik, hukuki, mali, iş planı, etüd, fizibilite çalışması için danışmanlık giderleri için 2.000 TL'ye kadar olmak üzere toplam 5.000 TL geri ödemesiz işletme kuruluş desteği verilmektedir. Desteğin başlangıç tarihinden itibaren 12 ay içinde satın alınacak makine, teçhizat ve ofis donanımları için geri ödemesiz olarak verilen desteğin üst limiti ise 10.000 TL'dir. Desteğin başlangıç tarihinden itibaren 24 ay içinde gerçekleşen işletme giderlerine yönelik geri ödemesiz olarak verilen desteğin üst limiti her ay için 1.000 TL olmak üzere toplam 12.000 TL'dir. İşletme gideri olarak sayılan maliyetler; personel net ücretleri (asgari geçim indirimi net ücrete dahil edilmez), elektrik, su, ısıtma, telekomünikasyon, işyerinde ürün/hizmet üretim amaçlı kullanılan makinelere ait yakıt giderleridir.

Desteğin başlangıç tarihinden itibaren 24 ay içinde satın alınacak, makine ve teçhizat için banka teminat mektubu karşılığı geri ödemeli olarak verilen sabit yatırım desteğinin üst limiti 70.000 TL'dir.

c. İş Geliştirme Merkezi Desteği

Tablo 5.5: İş Geliştirme Merkezi Desteği Destek Unsurları

DESTEK UNSURU		ÜST LİMİT (TL)	DESTEK ORANI (%) (1. ve 2. Bölge)	DESTEK ORANI (%) (3. ve 4. Bölge)
İŞGEM Kuruluş Desteği (18 ay)	Geri ödemesiz	750.000	60	70
➤ Bina tadilatı		600.000		
➤ Mobilya Donanım		125.000		
➤ İŞGEM Yönetim		25.000		
İŞGEM İşletme Desteği (36 ay)	Geri ödemesiz	100.000	60	70
➤ Personel		30.000		
➤ Eğitim, Danışmanlık		50.000		
➤ Küçük tadilat		20.000		

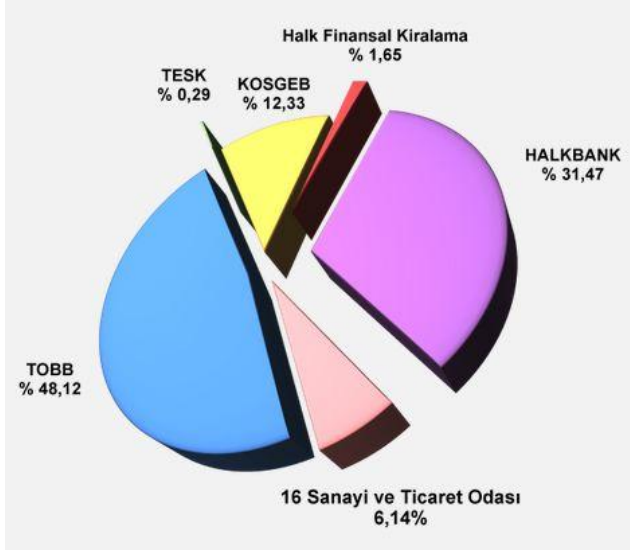
Kaynak: www.kosgeb.gov.tr

İş geliştirme merkezleri, bünyesinde barındırdığı işletmelere, işletme geliştirme danışmanlığı, uygun koşullarda iş yeri mekânı, ortak ofis ekipmanı, ofis hizmetleri gibi hizmetler sunarak işletmelerin en kırılgan oldukları ilk yıllarını sağlıklı bir şekilde aşmalarını ve büyümelerini sağlamak amacıyla kurulan ve işletilen merkezlerdir. İşletme geliştirme merkezlerinin kuruluş başvurusu; belediyeler, üniversiteler, özel idareler, kalkınma birlikleri, meslek kuruluşları ve kar amacı gözetmeyen kooperatifler tarafından münferiden veya birlikte yapılabilir.

2. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş

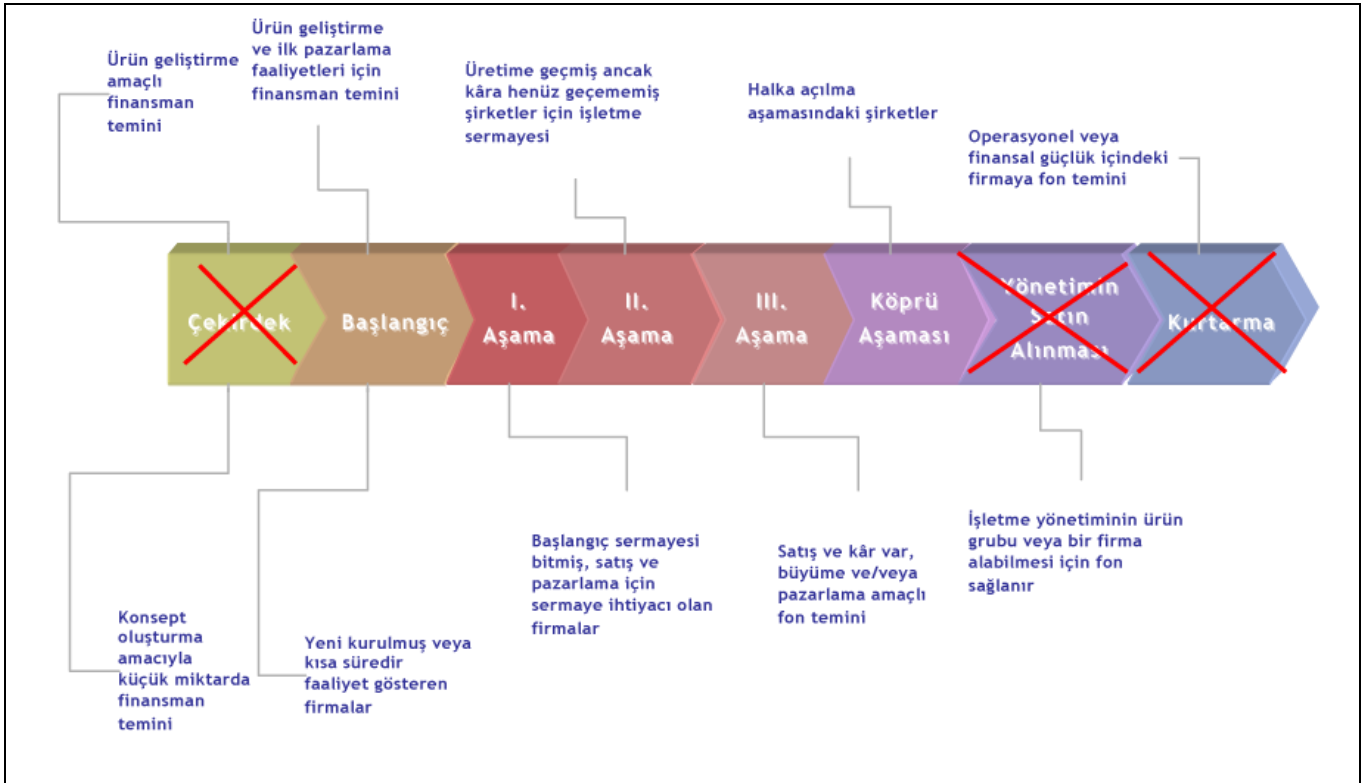
KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş., 1999 yılında KOBİ'lerin finansman ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla TOBB, Halk Bankası, KOSGEB, TESK ve 16 Sanayi ve Ticaret Odası'nın ortaklığında "KOBİ Yatırımlarına Ortaklık A.Ş." adı altında kurulmuş ancak faaliyetine 2003 yılından itibaren girişim sermayesi alanında KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. ismiyle başlamıştır. KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.; başlangıç, büyüme veya ileri aşamada bulunan şirketlere destekte bulunmaktadır.

Şekil 5.2: KOBİ AŞ'nin ortaklık yapısı

Kaynak: www.kobias.com.tr

Şekil 5.3: KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin Şirket Stratejileri Doğrultusunda Yatırım Yapabileceği Aşamalar

Kaynak: www.kobias.com.tr

- **Başlangıç Aşaması:** Konsept oluşturma, ürün geliştirme ve ilk pazarlama faaliyetleri için gerçekleştirilecek ortaklıklar bu kategoride yer almaktadır.
- **Birinci Aşama:** Başlangıç sermayelerini tüketen ve satış pazarlama için finansman ihtiyacı duyan şirketler ile gerçekleştirilecek ortaklıklar bu kategoride değerlendirilmektedir. Bu aşama için iş fikri ve karlılık beklentisi dikkate alınarak finansman desteği sağlanmaktadır.
- **İkinci veya Üçüncü Aşama:** Üreten/hizmet veren ve teslimatlara başlayan ancak kara geçememiş veya satışları artan ve kara geçmiş firmaların büyümeleri için sağlanacak işletme sermayesi ile gerçekleştirilecek ortaklıklar bu aşamada göz önüne alınmaktadır. Bu aşamada esas itibariyle pazar ve pazar payındaki büyüme dikkate alınarak sermaye desteği verilmesi hedeflenmektedir.
- **Köprü Aşaması:** KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş., 6-12 ay içerisinde halka açılmayı bekleyen firmalara da yatırım yapabilir. Ancak bu aşamalarda finansmanlar, KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. 'nin önceliğinde yer almamaktadır.¹

3. Sanayi Bakanlığı Teknogirişim Sermayesi Desteği

Sanayi Bakanlığı tarafından 2009 yılından bu yana uygulanan teknogirişim sermayesi desteğinden; örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenciler, yüksek lisans veya doktora öğrencileri ve lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en çok beş yıl önce almış kişiler faydalanabilir. Teknogirişim sermayesi desteği, bu kişilerin teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini, desteği veren merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından desteklenmesi uygun bulunan bir iş planı çerçevesinde, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmelerini teşvik etmek için düzenlenmiştir.

Hiçbir teminat istenmeden toplamda 100.000TLye kadar verilen bu destek aynı zamanda geri ödemesizdir. İlgili kanun kapsamında desteklenmesi uygun bulunan girişimcilerin, işletmelerini kurmasını müteakip en fazla 100.000 TL ve bir yıl süre ile desteklenmektedir.

¹ Bu aşamalarla ilgili açıklamalar KOBİ AŞ'nin resmi internet sitesinden alınmıştır.

Destek programına 2009 ve 2010 yıllarında toplam 883 başvuru olmuş ve bunlardan 178'i desteklenmeye uygun bulunmuştur.

Desteğin ilk başladığı yıllarda yıllık en fazla 100 projeye destek verileceği duyurulmasına karşın bu sayı 2011 yılı itibariyle yıllık en çok 300 proje olarak revize edilmiştir.

Tablo 5.6: Desteklenen İş Fikirlerinin Teknolojik Alanına Göre Dağılımı

Teknoloji Alanı	2009 Yılı	2010 Yılı
Enformasyon	34	41
Makine	12	19
Elektrik-Elektromekanik	12	17
Malzeme	12	7
Biyogroteknoloji	8	8
Kimya	-	7
Tıp Teknolojisi	-	1
TOPLAM	78	100
<i>(Toplam başvuru)</i>	<i>(159)</i>	<i>(724)</i>

Kaynak: Sanayi Bakanlığı

4. Bir Fikrin Mi Var?

Bir girişimcilik yarışması olan 'birFİKRİNmiVAR?' Girişimcilik Serüveni, Fuat Sami tarafından 2007 yılında hayata geçirilmiştir. Katılımcılar Ar-Ge çalışması gerektiren bir ürün veya hizmetle ya da var olan bir ürün veya hizmetin ticarileşme sürecindeki yenilikçi fikirlerle yarışmaya katılabilmektedirler. Yapılan ön elemeyi başarıyla geçen ilk 80 proje finale kalmak için 10 hafta boyunca jüri üyelerine fikirlerini sunmaya çalışırlar. Tüm elemeleri başarıyla geçen 20 ekip, yarı-finale çıkmaya hak kazanır ve bu noktada jürinin beğendiği 4 ekip finale çıkmaya hak kazanır. 2007 yılından bu yana toplam 4958 başvuru olmuş ve hali hazırda 2 şirket kurulmuştur. 2010 yılı birincisi ise henüz şirketini kurmamıştır. 2010 yılından itibaren yarışma TOBB himayesinde gerçekleştirilmektedir.

5. Embryoniks

Embryoniks Ltd. Şti., kar amacı gütmeyen bir kuluçka programıdır. Embryoniks'in ortakları, EĞİAD (Ege Genç İş Adamları Derneği), ESİAD (Ege Sanayi İş Adamları Derneği), EBSO (Ege Bölgesi Sanayi Odası), İZTO (İzmir ticaret Odası) ve İEU (İzmir Ekonomi Üniversitesi)'dir. Embryoniks'in amacı; tamamıyla yeni bir teknolojinin kullanılacağı, var olan bir teknolojiye yeni kullanım alanları yaratılacağı ya da var olan bir teknolojinin geliştirileceği iş fikirlerine danışmanlık, ofis, finansal destek, eğitim ve kişisel gelişim konularında destek sağlamaktır. Kurduğu şirketlere sembolik olarak %5 ortak olur ve elde ettiği geliri başka iş fikirleri için değerlendirir.

FAALİYET 4.1: Desteklerin Yeterlilik Düzeyinin Araştırma ve Analize Dayalı Olarak Ortaya Konulması

Girişimciliğe yönelik desteklerin miktarının ve çeşitliliğinin artırılması için politika geliştirilmenin ilk aşaması olarak bu desteklerin hangi noktalarda yeterli, hangi noktalarda yetersiz olduğunun kapsamlı bir araştırmayla ortaya koyulması gerekmektedir. Bu araştırma hem arz yönlü hem de talep yönlü sonuçları içermelidir. Yani, destek veren kuruluşlardan elde edilen veriler ve genç girişimcilerden elde edilen çıktılar bir arada değerlendirilmelidir. Bu şekilde atıl kalan kaynakların etkinliğinin artırılması ve talebe yönelik politikalar geliştirilmesi için sağlıklı bir zemin oluşmuş olacaktır.

Araştırma faaliyetini hayata geçirmek için, Ankara Genç Girişimciler kurulu öncülüğünde bir projelendirme yapılacak ve bu proje için fon kaynağı bulunacaktır.

FAALİYET 4.2: Ankara Kalkınma Ajansının Genç Girişimcileri Desteklemek İçin Yeni Bir Destek Mekanizması Oluşturması

Ankara'nın yerel kalkınma potansiyelini harekete geçirme ve yatırım ortamını geliştirme misyonuyla kurulmuş olan Ankara Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan 2010-2013 Bölge Planı taslağında girişimcilik kapasitesinin güçlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde, 2012 çalışma planı içerisinde destek bütçesinin %5'inin girişimciliğe ayrılması için Ankara Genç Girişimciler Kurulu, Ankara Kalkınma Ajansı ile görüşme yapacaktır.

FAALİYET 4.3: Girişimciliğe Yönelik Finansal Destek Veren Kurum ve Kuruluşlarla Yüz Yüze Görüşmeler Yapılarak Stratejinin Paylaşılması

Ankara Genç Girişimciler Kurulu, strateji belgesini paylaşmak için girişimciliğe yönelik finansal destek veren kurum ve kuruluşlarla yüz yüze görüşmeler yapacaktır. Bu görüşmeler, kurulun destek veren kuruluşlarla daha yakın bir temasa geçmesini sağlayacak ve işbirliği zeminini güçlendirecektir. Faaliyet 4.1 kapsamında desteklerin yeterlilik düzeyine ilişkin araştırma faaliyeti sonuçları ise bu kurumlarla ayrıca paylaşılacaktır.

HEDEF 5: GİRİŞİMCİLİĞE YÖNELEN KAYNAKLARIN ETKİNLİĞİNİN ARTTIRILMASI

Türkiye'nin önemli üniversitelerini, genç ve nitelikli bir nüfusu, teknoloji geliştirme bölgelerini barındıran ve girişimciliğe yönelik kaynakların merkezinde bulunan Ankara; sahip olduğu avantajları yeterince iyi değerlendirememektedir. Ankara'nın girişimcilik potansiyelini açığa çıkarmak için, girişimciliğe yönelik kaynakların miktarının yanında etkinliğinin de artırılması gerekmektedir. Ülkemizde harekete geçirilmiş ve yürümekte olan teşvik ve destek sistemleri mevcuttur. Ancak, bu sistemlerde talebi göz önünde bulunduran tasarımlar ile sistemlerin performans ölçümü ve etki değerlendirmesi gibi geri bildirim mekanizmaları henüz oturmamıştır. Bu nedenle, girişimciliğe yönelik kaynakların etkinliği tespit edilememektedir. Ankara Genç Girişimciler Kurulu'nun girişimleri ile bu kaynakların etkinliğinin tespiti ve geri bildirim mekanizmalarının kurulmasına yönelik olarak aşağıdaki faaliyetler yürütülecektir.

FAALİYET 5.1: Ankara'nın Genç Girişimci Potansiyelinin ve Bu Potansiyelin Harekete Geçmesi İçin İhtiyaç Duyulacak Kaynak Miktarının Tespit Edilmesi

Kaynakların etkinliğinin artırılması için öncelikle, bu kaynaktan faydalanması beklenen Ankara'nın genç girişimci potansiyelinin tespit edilmesi gerekmektedir. Ankara'da gençler arasından uygun bir örneklem seçilerek yapılacak bir anket uygulaması ile Ankara'daki gençliğin girişimcilik potansiyeli, girişimcilik karakteri, mevcut potansiyeli hareket geçirmek için gerekli kaynak miktarı ve destek yöntemleri ortaya koyulacaktır.

FAALİYET 5.2: Ankara'da Kullanılan Girişimciliği Destekleme Kaynaklarının ve Etkinliğinin Tespit Edilmesi

Ankara'da girişimcilik desteklerinden faydalananlara yönelik bir anket uygulaması ve destek veren kurumlardan alınan veriler yardımıyla kullanılan kaynakların etkinliği değerlendirilecektir. Bu değerlendirmeler destek mekanizmalarının güçlendirilmesi konusunda geri bildirim olarak kullanılacaktır.

FAALİYET 5.3: Performans Değerlendirme Kriterlerinin Oluşturulması ve Kaynak Kullanımının Bu Kriterlere Göre Değerlendirilmesi

Genç girişimciliğe yönelen kaynakların performansını sürekli ve sistematik bir şekilde ölçmeye yönelik kriterler belirlenecek. Böylece, performansı düşük olanlardan destek programlarından yüksek olanlara doğru kaynak aktarımının yapılması ya da yeni destek programlarının oluşturulması sağlanacaktır.

HEDEF 6. GENÇ GİRİŞİMCİLERİN BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN SUNDUĞU FİNANSMAN KAYNAKLARINA DAHA KOLAY ERİŞMESİ

Genç girişimciler, talep edilen teminat koşullarını sağlamakta zorlandıkları için bankacılık sektörünün sunduğu finansman kaynaklarından yeterince faydalanamamaktadır. Ülkemizde henüz risk sermayesi, melek yatırımcı ağı gibi alternatif finansman kaynakları da gelişmediği için genç girişimciler genellikle sınırlı miktardaki kamu kaynaklarına yönelmektedir. Ancak, özel finansman kaynaklarının artırılması yoluyla girişimciliğin finansman kaynakları içerisinde özel sektör payının artırılması gerekmektedir. Bu yüzden, girişimcilerin banka kredilerine erişiminin sağlanması önemlidir.

FAALİYET 6.1: Girişimcilerin Kredi Kullanma Esnasında Yaşadıkları Teminat Sorununun Çözülmesi

Kredi Garanti Fonunun şu anki uygulamaları da genç girişimcilerin finansman kaynaklarına erişimini kolaylaştırıcı nitelikte değildir. Ancak, Kredi Garanti Fonu, genç girişimcilere teminat vb. koşulları devre dışı bırakarak banka kredilerine erişimi kolaylaştırıcı bir mekanizma geliştirdiği takdirde genç girişimcilerin önemli bir finansman kaynağını kullanmaları sağlanacaktır. Bu noktada, Ankara Genç Girişimciler Kurulu Kredi Garanti Fonu ile görüşmeler yapacak ve girişimcilerin kredi kullanma esnasında yaşadıkları teminat sorununa çözüm olacak şekilde kolay finansman imkanın sağlanması için protokol imzalayacaktır.

FAALİYET 6.2: Finans Kuruluşlarının Ankara Bölge Müdürlükleriyle Görüşmeler Yapılarak Stratejinin Paylaşılması

Ankara Genç Girişimciler Kurulu, finans kuruluşlarının Ankara bölge müdürlükleriyle görüşmeler yaparak strateji belgesini paylaşacak, ve genç girişimcilğe yönelik bu kuruluşların sunabileceği hizmetler konusunda fikir alış-verişinde bulunacaktır.

HEDEF 7. RİSK SERMAYESİ, MELEK YATIRIMCI AĞI GİBİ ALTERNATİF FİNANSMAN KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİ

Genç girişimcilerin finansmana erişiminin kolaylaştırılması için, gelişmiş ülkelerde girişimciliğin önemli finansman kaynaklarından biri olan melek yatırımcı ağlarının Ankara'da da faaliyete geçmesine ve uluslararası risk sermayesinin Ankara'ya çekilmesine ihtiyaç vardır.

Risk sermayesi (girişim sermayesi), riskli işlere yatırılan sermaye olarak adlandırılmaktadır. Finansman arayan şirketlerin veya yeni fikirleri olan girişimcilerin; kendilerine yatırım yapabilecekleri risk almaya hazır finansör ile buluşması olarak tanımlanıyor.

Risk sermayesi, profesyoneller tarafından oluşturulan bir fondur. Genç, dinamik , hızlı büyüme ve yüksek karlılık potansiyeli olan projelere yatırım yapar. Şirketlerin başlangıç sermayeleri için iyi bir kaynaktır.

Risk sermayesinde temel süreç, piyasa içinde boşluğu ve ihtiyacı hissedilen parlak bir fikir ya da buluşun araştırma geliştirme aşamalarından başlayarak, pazarlama ve satışına kadar geçen dönemdeki sermaye ihtiyacının karşılanmasıdır. Sistemin işlerliği ise bu sermaye ihtiyacını karşılamak üzere, fon fazlası olan yatırımcılara ya da nakdini değerlendirme peşindeki girişimcilere bu süreci finansal olarak karşılama görevi veriyor.

Melek yatırımcılık kavramı, bir risk sermayesi yatırım türü için kullanılmaktadır ve gelişmiş ekonomilerde yerini almaktadır. Melek yatırımcı henüz fikir aşamasında olan bir iş fırsatına yatırım yapan, işletmelerin büyümeleri veya gelişmeleri için sermaye sağlayan kişiler olarak tanımlanmaktadırlar. Ayrıca kendileri de genellikle başarılı birer girişimci oldukları için, yatırım yaptıkları firmalara iş konusunda sürekli danışmanlık yaparak ve tanıdık ağları ile

bütünleştirerek, onlara katma değer yaratmaktadırlar. Yurtdışına bakıldığında son senelerin neredeyse tüm önemli şirketlerinin - Facebook, Google, Yahoo, Apple, Youtube, Hotmail, Skype - başlangıçta melek yatırımcılar sayesinde hayat buldukları görülmektedir.

Melek yatırımcılar, genellikle 20.000 TL ile 500.000 TL arası yatırım yaparlar. Bu yatırım ile şirketin özsermayesinden pay alırlar ve çoğunlukla yönetim kurulunda söz sahibi olurlar. Avrupa'daki daha olgun pazarlardaki melek yatırımcılar, her anlaşma başına ortalama €80.000 yatırım yapmaktadırlar. İngiltere'deki melek yatırımcılar £400.000'ya kadar yatırım yapmaktadır.

Melek yatırımcılığın istihdama katkısını en somut ABD'deki verilerde görülmektedir: 2009'da melek yatırımlar ile 57.225 şirkete (girişimciye) 17,6 milyar dolar sermaye yatırılarak, 250 bin kişiye yeni iş olanağı sağlanmıştır. AB araştırmalarında ise melek yatırımcıların % 60'nın bir defadan daha fazla yatırımcı olarak 'daimi' ve 'seri' yatırımcı ünvanlarını aldıkları gözlenmektedir. Bu sonuçlar, melek yatırımcılığın gittikçe üst düzey profesyoneller için bir yaşam tarzı ve meslek haline geldiğine işaret etmektedir.

FAALİYET 7.1: Uluslararası Risk Sermayesinin Ankara'ya Yönelmesi İçin Çalışmalara Başlanması

Ankara Kalkınma Ajansı, Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı, Ankara Sanayi Odası ve Ankara Ticaret Odası ile işbirliği içinde Ankara'nın öncelikli sektörlerine yönelen girişimlere yatırım yapma potansiyeli olan uluslararası risk sermayesinin bölgeye çekilmesine yönelik çalışmalara başlayacaktır.

FAALİYET 7.2: Ankara'daki Potansiyel Melek Yatırımcılar ile İlgili Fizibilite Raporunun Hazırlanması

Ankara'daki potansiyel melek yatırımcıların ve bu yatırımcılardan oluşabilecek potansiyel ağların tespit edilmesine yönelik bir fizibilite raporu hazırlanacaktır. Raporun hazırlanması için uygun danışman ve mali kaynakların bulunmasına yönelik Ankara Genç Girişimciler Kurulu içinde çalışma grubu oluşturulacaktır. Raporun hazırlanma sürecinde kurumlarla ve

potansiyel melek yatırımcılarla görüşmeler yapılacak, yurtdışı örnekleri incelenecek, gerektiği takdirde anket çalışması yapılacaktır.

FAALİYET 7.3: Melek Yatırımcı Ağının Kurulması

Fizibilite raporunun ışığında, Ankara Genç Girişimciler Kurulu Ankara'da bir melek yatırımcı ağı kurmak amacıyla harekete geçecektir. Bu ağ sayesinde, genç girişimciler ile melek yatırımcıların buluşması sağlanacaktır.

HEDEF 8: GENÇ GİRİŞİMCİLERE MEKAN DESTEĞİNİN ARTTIRILMASI

Yeni kurulan bir girişimin; üretim faaliyetinde bulunmuyorsa en ciddi gideri mekân tahsisinin karşılığı olacak “kira gideri”dir. Bu manada girişimlerin erken kuruluş evrelerinde bu yönde bir desteğin verilmesi ve yaygınlaştırılması hayati önem taşımaktadır.

FAALİYET 8.1: Girişimcilerin İş Kurmalarını Kolaylaştırıcı Teşvik ve İş Kurma Mekanı Sağlayan Girişim Parklarının Kurulması

Girişimcilerin ihtiyaç duydukları desteklerden bir tanesi de erken kuruluş dönemi destekleridir. Literatürde kuluçka merkezi olarak geçen bu merkezler; maliyetlerin düşürüldüğü ve ortak çalışma kültürünün yaygınlaştığı bir mekan olarak tasarlanmıştır. İlk ve orta öğretimdeki “etüt salonu” eğitimiyle benzer işleyen bu yapıda, birden çok firma aynı ofisi paylaşmaktadır. Erken kuruluş dönemlerinde firmaların genel masraflarından olan elektrik, su, telefon, internet, ofis kirası, sarf malzemeleri vb. kalemler de bir merkezden yönetilerek maliyetlerin düşürülmesi sağlanmaktadır.

Kuluçka merkezlerinin bir diğer önemli özelliği de benzer iş kollarındaki firmaları aynı çatı altında toplayarak ortak koçluk hizmeti çerçevesinde iş akışlarını kolaylaştırıcı bir düzene imkan vermesidir.

Ankara'da böyle bir merkezin kurulabilmesi için Sanayi Bakanlığı nezdinde, Ankara Ticaret Odası ve Ankara Genç Girişimciler Kurulu liderliğinde istişare çalışmalarına başlanacaktır.

FAALİYET 8.2: Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin Bilinirliğini Yükseltmeye Yönelik Yerel ve Ulusal Seviyede Düzenli Konferans ve Etkinlikler Düzenlenmesi

Ankara Türkiye'nin önde gelen teknoloji geliştirme bölgelerini barındıran bir şehir olarak genç girişimcilere ev sahipliği yapmakta ve önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu bölgelere dair bilinirliğinin artırılması; en az kullanımlarının artması kadar önemlidir. Bu sayede girişimciler mevzuat gereği elde edebilecekleri vergi muafiyetlerinden haberdar olarak iş planlarının hazırlarken maliyetlerini de daha gerçekçi olarak hesap edebilecek ve beraberinde gelebilecek koçluk vb. birçok hizmetten haberdar olabilecektir.

Benzer yapıların yenilerinin açılması; açılanların verdiği hizmetlerden daha fazla girişimci adayının haberdar olabilmesi için Ankara'da yerleşik teknopark müdürlükleri liderliğinde tanıtım faaliyetleri çalışmalarına başlanacaktır.

HEDEF 9: ANKARA'DA GİRİŞİMCİLİĞİN AR-GE VE YENİLİK İÇEREN ALANLAR İLE BİLİŞİM, SAVUNMA SANAYİ, KONGRE VE SAĞLIK TURİZMİ, EĞİTİM SEKTÖRLERİNDE VE ANKARA'NIN KIRSAL BÖLGELERİNDE DESTEKLENMESİ.

Ankara'da öne çıkan ve gelişme potansiyeli barındıran sektörler bilişim, savunma sanayi, kongre ve sağlık turizmi ve eğitim sektörleridir. Özellikle finans kurumlarının İstanbul'a taşınması sonucunda Ankara'da oluşacak boşluğu doldurmaya aday sektör bilişim sektörüdür. Ankara'nın önde gelen sektörlerinden biri olan bilişim sektörünün gelişme potansiyeli yüksektir. Ancak, öne çıkan ve genç girişimciler için elverişli sektörlerin daha kapsamlı çalışmalar ile ortaya koyulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Türkiye'nin bilim ve teknoloji kenti olan Ankara'da genç girişimcilere yüksek miktarda katma değer üretme fırsatı sunan faaliyetler ise araştırma-geliştirme ve yenilik içeren alanlardadır. Bunların yanı sıra, Ankara'nın kırsal bölgelerinde de genç girişimcilerin kırsal ekonomiyi çeşitlendirmeye ve geliştirmeye yönelik faaliyetleri desteklenmelidir.

FAALİYET 9.1: Öncelikli Sektörlerin Yatırım Potansiyelini Ortaya Koyan Sektörel Analizlerin Yapılması ve Bu Sektörlere Yönelik Girişimciliğin Desteklenmesi

Ulusal sanayi stratejisi ancak bölgesel bazda ayrılmış sanayi stratejileri ile sürdürülebilir. Ankara ili için öncelikli sektörlerin, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki trendler de göz önüne alınarak ortaya konulması; mevcut girişimci destekleri ile kurulum maliyetleri sağlanabilecek

sektörlerin belirlenmesi ve ana sektörlerin bazında girişimcilik stratejilerinin belirlenmesi gerekmektedir.

TOBB ETÜ Sosyal Politikalar Araştırma Merkezi, Devlet Planlama Teşkilatı ve Ankara Ticaret Odası ile işbirliği yaparak ulusal ve uluslar arası araştırma fonlarının desteğiyle sektör analizleri yapacaktır.

FAALİYET 9.2: Bilişim Vadisinin Ankara'da Kurulması İçin Yapılacak Çalışmaların Başlatılması

Bilişim Vadisi projesi öncelikleri açısından Kocaeli ve Ankara arasında değerlendirmeye açılmış; kurulduğu bölgede teknoloji yatırımlarının üssü olmaya aday bir çalışmadır. Üst ölçekli planlarda önce çıkan Ankara'nın, bu alanda öne çıkabilmesi için gerekli lobi çalışmalarının ivedilikle harekete geçirilmesi gerekmektedir.

Sivil inisiyatif merkezli olarak ortaya çıkmasının daha anlamlı olacağı lobi çalışmalarının merkez üssü Ankara Ticaret Odası ve Ankara Sanayi Odası koordinatörlüğünde Ankara Genç Girişimciler Kurulu olacak ve üniversitelerle ortak çalışmalar yürütülecektir.

FAALİYET 9.3: Kırsalda Ekonomik Faaliyetleri Çeşitlendirmeye Yönelik Girişimlerin Desteklenmesi

Ankara'nın kırsal bölgelerinde yürütülen başta tarım ve hayvancılık olmak üzere sektörlerin tamamının modernizasyonunun sağlanması ve bölgesel öncelikler nezdinde sektörel çalışmaya gidilmesi; küresel ekonomide risklerle mücadeleyi kolaylaştıracaktır. Bu durum hem bölgeler arası farklılıkları azaltacak hem de bölge içerisinde yetişmiş insan gücüne katkı yaparak dış göçün azalmasını ve bölgenin beşeri sermaye değerinin korunmasını sağlayacaktır.

Sektörel faaliyetlerin çeşitlendirmesi faaliyeti, sektörel önceliklerin belirlenmesi faaliyeti ile koordineli ve eş zamanlı olarak sürdürülecektir.

10. GİRİŞİMCİLİĞİ KOLAYLAŞTIRICI, DESTEKLEYİCİ YASAL DÜZENLEMELERİN VE YENİ MEKANİZMALARIN HAYATA GEÇİRİLMESİ

Girişim bir meslek olmadığı için mevcut yasalar çerçevesinde tabi olduğu kurallar, gerek duyduğu esnek karar verme metotlarıyla uyuşmamaktadır. Bu sebeple girişimci ihtiyaçlarını karşılayacak yasal düzenlemelerin yapılması, girişimcilerin faaliyet alanlarındaki kalıcılığını artıracaktır.

FAALİYET 10.1: Teknoloji Transfer Ofislerine Yönelik Yasal Düzenlemelerin Yapılması

Teknoloji transfer ofislerinin kurulmasına dair kural, yöntem ve destek mekanizmalarını içerir teknoloji transfer ofisleri yasası ve yönetmeliklerin çıkartılması için gerekli faaliyetler yapılacaktır. TOBB Teknoparklar Meclisi bu faaliyetlere yön verecektir.

FAALİYET 10.2: Yerel Sanayici ve Girişimcilerce Sunulan Ürünlerin Güvenilirliğinin Arttırılması için “İYİ İŞ OFİSİ” Kurulmasına Öncülük Edilmesi

Piyasaya yeni giren genç girişimcilerin ürünlerine olan güvensizliği önlemek amacıyla ABD’de örnekleri bulunan “iyi iş ofisi”nin (“Better Business Bureau”) kurulması ve

yaygınlaştırılmasını sağlanacaktır. Bu ofisler, kabul koşullarını karşılayarak üyeliğe kabul edilen firmaların ürünlerinin kalitesine ve iş ahlaklarına ilişkin bir üçüncü taraf garantisi sunmuş oluyor. Bu ofislere üyelik başvurusu kabul edilen firmalar ofisin logosunu kullanmak suretiyle, iyi iş pratiklerine bağlılıklarını ilan etme fırsatına kavuşuyorlar. Bu da üye firmaların ürünlerine müşteri güveninin ve dolayısıyla talebin artmasını sağlıyor. Dernek üye firmaların ürünleriyle ilgili sorun yaşayan müşterilerin bu sorunlarını firmayla halledemediği durumlarda hızla devreye girerek arabulucu rolü oynuyor ve sorunun çözülmesini sağlıyor. Uzlaşmaz davranan firmalar ise üyeliklerinin dondurulması ya da iptali gibi yaptırımlarla karşılaşılıyorlar.

Ankara Genç Girişimciler Kurulu Ankara Ticaret Odası ile birlikte “iyi iş ofisi” kurmak için çalışmalar yürütecektir.

FAALİYET 10.3: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu 63. Madde ile İlgili Değişiklik Önerisi

Kamu alımlarında yerli üreticilerden alım yapılması durumunda %15 fiyat avantajı alımını sağlayan kanun hükmünün Ar-Ge’si teknoparklarda yapılan ürün ve üretim yöntemleri için uygulanmasını kamu kurumlarında zorunlu hale getirmek için gerekli hukuki düzenlemelerin yapılmasına yönelik girişimlerde bulunulacaktır. TOBB Teknoparklar Meclisi, Kamu İhale Kurumu, Rekabet Kurumu, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile görüşmeler yaparak değişiklik önerisi hazırlayacaktır.

“MADDE 63.- Yaklaşık maliyeti eşik değerlerin altında kalan ihalelere sadece yerli isteklilerin katılması, yaklaşık maliyeti eşik değerlerin üzerindeki ihalelerde; hizmet alımları ve yapım işlerinde bütün yerli istekliler lehine, mal alımlarında ise Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile diğer ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak Kurum tarafından yerli malı olarak belirlenen malları teklif eden yerli istekliler lehine, % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hususlarında idarelerce ihale dokümanına hükümler konulabilir. Ancak, yabancı istekliler ile ortak girişim yapmak suretiyle ihalelere katılan yerli istekliler bu hükümden yararlanamaz.” (4734 Sayılı Kanun)

6. STRATEJİ ÖZETİ

Ankara’da Genç Girişimciliği Desteleme Stratejisinin bir önceki kısımda açıklanmış olan 10 hedefi ve bu 10 hedef altındaki 32 faaliyet Tablo 5.1’de özetlenmektedir.

Tablo 6.1: Ankara’da Genç Girişimciliği Desteleme Stratejisi Hedefler ve Faaliyetler

Hedefler	Faaliyetler
1. Ankara'nın Genç Girişimci Potansiyelini Harekete Geçirecek Yönetişim Mekanizmasının Kurulması	FAALİYET 1.1: İl Koordinasyon Kurulunda Alt Komisyon Olarak Girişimcilik Koordinasyon Kurulunun Kurulması
	FAALİYET 1.2: İl Koordinasyon Kurulu Üyelerinin Ziyaret Edilip Girişimcilik Stratejisinin Paylaşılması
	FAALİYET 1.3: Strateji Belgesinin İlgili Kamu Kurumlarıyla, Odalarla, Borsalarla, Sivil Toplum Kuruluşlarıyla, Finansal Kurumlarla, Politikacılarla vb. Yüz Yüze Görüşmelerle Paylaşılarak Fikir Alış Verişinin ve İşbirliğinin Sağlanması
2. Girişimciliğe Yönelik Tanıtım ve Eğitim Faaliyetlerinin Yaygınlaştırılması	FAALİYET 2.1: İlk ve Orta Öğretim Kurumlarında Girişimciliği Teşvik Edici Eğitimlerin Yapılması ve Yarışmaların Düzenlenmesi
	FAALİYET 2.2: Yüksek Öğretimde Girişimcilik, Fikri Mülkiyet, Ar-Ge Teşvikleri ve Proje Dosyası Hazırlamaya Yönelik Seçmeli Derslerin Açılması
	FAALİYET 2.3: İl Merkezinde ve İlçelerde, Sanayi ve Ticaret Odaları Aracılığıyla Girişimcilik Eğitimlerinin Düzenlenmesi ve Eğitime Katılımın Teşvik Edilmesi
	FAALİYET 2.4: Yenilikçi Girişimcilerin Ürünlerini Sergileyeceği Proje Pazarı Formatında Sergi Oluşturulması
	FAALİYET 2.5: Ar-Ge, İnovasyon, Girişimcilik, Pazarlama, Destek ve Hibelerin Anlatıldığı, Tartışıldığı Yurtdışı ve Yurt İçinden Uzmanların Davet Edildiği Paneller ve Konferanslar Düzenlenmesi
	FAALİYET 2.6: Girişimciliğin Yerel Kalkınma İçin Öneminin Hatırlatılması ve Halkla İlişkiler Çalışmalarının Yürütülmesi
3. Bilgi Destek Merkezlerinin Oluşturulması ve Girişimcilerin Doğru Bilgiye Hızla ve Güncel Bir Şekilde Ulaşabilmesi	FAALİYET 3.1: Girişimcilerin Doğru Bilgiye Hızla ve Güncel Bir Şekilde Ulaşabilmesi İçin Web Portalının Hayata Geçirilmesi
	FAALİYET 3.2: Üniversitelerde Girişimcilik Merkezlerinin Kurulması
	FAALİYET 3.3: Genç Girişimcilerin Şirketlerine Yönelik Danışmanlık Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması
	FAALİYET 3.4: Koçluk Hizmetleri Gibi Geleneksel Olmayan Başlangıç Desteklerinin Sağlanması
4. Girişimciliğe Yönelen Kaynakların Arttırılması	FAALİYET 4.1: Desteklerin Yeterlilik Düzeyinin Araştırma ve Analize Dayalı Olarak Ortaya Konulması
	FAALİYET 4.2: Ankara Kalkınma Ajansının Genç Girişimcileri Desteklemek İçin Yeni Bir Destek Mekanizması Oluşturması
	FAALİYET 4.3: Girişimciliğe Yönelik Finansal Destek Veren Kurum ve Kuruluşlarla Yüz Yüze Görüşmeler Yapılarak Stratejinin Paylaşılması
5. Girişimciliğe Yönelen Kaynakların Etkinliğinin Arttırılması	FAALİYET 5.1: Ankara'nın Genç Girişimci Potansiyelinin ve Bu Potansiyelin Harekete Geçmesi İçin İhtiyaç Duyulacak Kaynak Miktarının Tespit Edilmesi

	FAALİYET 5.2: Ankara'da Kullanılan Girişimciliği Destekleme Kaynaklarının ve Etkinliğinin Tespit Edilmesi
	FAALİYET 5.3: Performans Değerlendirme Kriterlerinin Oluşturulması ve Kaynak Kullanımının Bu Kriterlere Göre Değerlendirilmesi
6. Genç Girişimcilerin Bankacılık Sektörünün Sunduğu Finansman Kaynaklarına Daha Kolay Erişmesi	FAALİYET 6.1: Girişimcilerin Kredi Kullanma Esnasında Yaşadıkları Teminat Sorununun Çözülmesi
	FAALİYET 6.2: Finans Kuruluşlarının Ankara Bölge Müdürlükleriyle Görüşmeler Yapılarak Stratejinin Paylaşılması
7. Risk Sermayesi, Melek Yatırımcı Ağı Gibi Alternatif Finansman Kaynaklarının Geliştirilmesi	FAALİYET 7.1: Uluslararası Risk Sermayesinin Ankara'ya Yönelmesi İçin Çalışmalara Başlanması
	FAALİYET 7.2: Ankara'daki Potansiyel Melek Yatırımcılar ile İlgili Fizibilite Raporunun Hazırlanması
	FAALİYET 7.3: Melek Yatırımcı Ağının Kurulması
8. Genç Girişimcilere Mekân Desteğinin Artırılması	FAALİYET 8.1: Girişimcilerin İş Kurmalarını Kolaylaştırıcı Teşvik ve İş Kurma Mekanı Sağlayan Girişim Parklarının Kurulması
	FAALİYET 8.2: Teknoloji Geliştirme Bölgelerinin Bilinirliğini Yükseltmeye Yönelik Yerel ve Ulusal Seviyede Düzenli Konferans ve Etkinlikler Düzenlenmesi
9. Ankara'da Girişimciliğin Ar-Ge ve Yenilik İçeren Alanlar ile Bilişim, Savunma Sanayi, Kongre ve Sağlık Turizmi, Eğitim Sektörlerinde ve Ankara'nın Kırsal Bölgelerinde Desteklenmesi.	FAALİYET 9.1: Öncelikli Sektörlerin Yatırım Potansiyelini Ortaya Koyan Sektörel Analizlerin Yapılması ve Bu Sektörlere Yönelik Girişimciliğin Desteklenmesi
	FAALİYET 9.2: Bilişim Vadisinin Ankara'da Kurulması İçin Yapılacak Çalışmaların Başlatılması
	FAALİYET 9.3: Kırsalda Ekonomik Faaliyetleri Çeşitlendirmeye Yönelik Girişimlerin Desteklenmesi
10. Girişimciliği Kolaylaştırıcı, Destekleyici Yasal Düzenlemelerin ve Yeni Mekanizmaların Hayata Geçirilmesi	FAALİYET 10.1: Teknoloji Transfer Ofislerine Yönelik Yasal Düzenlemelerin Yapılması
	FAALİYET 10.2: Yerel Sanayici ve Girişimcilerce Sunulan Ürünlerin Güvenilirliğinin Artırılması için "İYİ İŞ OFİSİ" Kurulmasına Öncülük Edilmesi
	FAALİYET 10.3: 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu 63. Madde ile İlgili Değişiklik Önerisi

7. KAYNAKÇA

KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş. ; www.kobias.com.tr

KOSGEB; www.kosgeb.gov.tr

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Sanayi Ar-Ge Genel Müdürlüğü Web Sitesi;
<http://sagm.sanayi.gov.tr/ServiceDetails.aspx?dataID=217>

Yükseköğretim Kurulu; <http://www.yok.gov.tr/content/view/527/222/>

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu; Madde 63

8. EKLER

8.1. Arama Konferansı Katılımcı Listesi

1. GRUP GİRİŞİMCİLİK POLİTİKASI

NO	AD SOYAD	KURUM
1	Alihan GÜZELDÜLGER	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Ar-Ge Gn. Müdürlüğü
2	Üner KARABIYIK	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
3	Ali ZORLU	Aselsan
4	Çınar KURTĞOLU	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
5	Berrak KUTSOY	TOBB Genç Girişimciler Kurulu Üst Kurul Üyesi
6	Sezai HAZIR	TOBB Genç Girişimciler Kurulu Üst Kurul Üyesi
7	MAHMUT KİPER	TTGV Genel Sekreterliği
8	Buğra YAŞAR	Ankara Ticaret Odası
9	Ahmet Hamdi TAŞKIN	Polatlı Ticaret Odası
10	Selim KAYA	Genç Girişimciler Meclisi
11	Selcan ZORLU	Devlet Planlama Teşkilatı
12	Gözde ERBAZ	TOBB Genç Girişimciler Kurulu

2. GRUP SEKTÖREL ÖNCELİKLER VE ALANLAR

NO	AD SOYAD	KURUM
1	Ahmet BALCI	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
2	Osman Nazif HAKBİLİR	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
3	İsmail EKİCİ	Genç Girişimciler Meclisi
4	Mustafa Ali BELEK	Mamak Belediyesi
5	Çiğdem YERLİ	Çankaya Üniversitesi
6	Ali DEMİR	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
7	Onur KAYA	Ufuk Üniversitesi

3.GRUP

GİRİŞİMCİLİK KÜLTÜRÜ, EĞİTİM VE YÜKSEKÖĞRETİM

NO	AD SOYAD	KURUM
1	Behçet ATASEVER	Genç Girişimciler Meclisi
2	Ulvi SAKARYA	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
3	Sarp KALKAN	TEPAV
4	Oğuzhan TUNCER	Ufuk Ü.
5	Göksel AYRANCIGİL	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
6	Onur Can BARAN	GGM /Bilkent
7	Semih CEYHAN	Genç Girişimciler Meclisi
8	Melih ÖZSANDIK	Başkent Üniversitesi / Klüp Bşk
9	Tuğçe AYDOĞAN	Genç Girişimciler Meclisi
10	Hakan DERYAL	Genç Girişimciler Meclisi
11	M.Sami MALLI	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu

4. GRUP

GİRİŞİMCİLİĞİN FİNANSMANI

NO	AD SOYAD	KURUM
1	Nilüfer KAYA KANLI	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
2	Ekrem Türker FİDAN	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Ar-Ge Gn. Müdürlüğü
3	Necla HALİLOĞLU	KOSGEB
4	F.Aslihan ARSLAN	Genç Girişimciler Meclisi
5	Sedat KILIÇ	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
6	Süleyman YILMAZ	KOBİ A.Ş. Genel Müdürlüğü
7	Haldun Sabit ÖZFERENDERCİ	Kredi Garanti Fonu A.Ş.
8	Gökhan CANLI	Ankara Kalkınma Ajansı
9	Alp Eren YURTSEVEN	TÜBİTAK
10	Mehmet KAYA	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
11	Emrah SAZAK	Dış Ticaret Müsteşarlığı

5. GRUP
DİĞER SORUNLAR VE FIRSATLAR

NO	AD SOYAD	KURUM
1	M. Murat KIYMAZ	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
2	Birol MERMER	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
3	Ahmet ARICI	Ankara Ticaret Borsası
4	Nilay YÜCE	LAMAGAMA, TARGET
5	Talha GEREDELİ	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
6	İbrahim OTO	Başkent Üniversitesi
7	İbrahim KAYA	Genç Girişimciler Meclisi
8	Prof. Dr. Serdar SAYAN	TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi

6.GRUP
GİRİŞİMCİLİĞE MEKANSAL DESTEK (TEKNOPARK, VB)

NO	AD SOYAD	KURUM
1	Zeynep Özen PERVAN	Ankara Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Bilkent Cyberpark)
2	İlyas Yılmaz YILDIZ	Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi
3	Ömer BAYKAL	Gazi Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi
4	Gökhan PAMUK	Ankara Üniversitesi İnovasyon Birimi
5	Murat DURAN	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
6	Murat ŞAN	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
7	Olca ÇALIŞKAN	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu
8	Mehmet ARKAN	Genç Girişimciler Meclisi
9	Ahmet EKİCİ	Genç Girişimciler Meclisi
10	Recep BAYRAM	Genç Girişimciler Meclisi
11	Muhammed Taha KAYA	TOBB Ankara Genç Girişimciler Kurulu

8.2. Strateji Geliştirme Ekibi

Nilüfer KAYA KANLI	Proje Koordinatörü
Prof. Dr. Serdar SAYAN	Akademik Danışman
Üner KARABIYIK	Ankara GGK Başkanı
Yrd. Doç. Dr. Talha YALTA	Araştırmacı
Barış URHAN	Araştırmacı
Beruh YILMAZ	İdari/Destek Personel
Aytek YÜKSEL	Web Sitesi Tasarımcısı